Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Faşist cuntaya karşı
savaşta Yaz Taarruzu!

Karkerên hemû
welatan yekbin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl: 8, Sayı: 164
27 Temmuz 1981

GELECEĞİN KIVILCIMLARI BUGÜNDEN PARILDIYOR

Tahsin Mert

Orta-Doğu'da sıcak savaş rüzgârları esiyor. İsrail, ABD emperyalizminden de aldığı güçle, güney Lübnan'a saldırdı, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün yerleşim bölgelerini bombaladı. İran ise yeniden iç savaşa dönüyor. Haziran ayı başlarında İran'da çelişkiler iyice keskinleşti. Humeyni ve mollaları, Beni Sadr'a saldırı görünümü altında devrimcilere, Kürt demokratlarına azgınca saldırıyorlar. Humeyni'nin emirleriyle ilerici insanlar darağacına çekiliyor. Bugün İran'daki savaş, devrimi ileri götürmek isteyenlerle, gericiler arasındadır. Yeri gelmişken belirtelim ki TUDEH Humeyni'ye verdiği destekle tarihsel bir suç işlemiştir. Bunu sürdürürse ilericilere, devrimcilere yapılan saldırıda onun da payı olacaktır.

Orta-Doğu'da Türkiye özel bir yer tutuyor. Faşist cuntanın işbaşına gelmesinden bu yana, Türkiye'nin Şah'ın boşluğunu doldurması için pazarlıklar yoğunlaştı. Cunta bir yandan emperyalizmle içiçeliğini pekiştirirken, öte yandan da anti-emperyalist kuzu postuna bürünmeye çabalıyor. Sovyetler'e karşı göstermelik ılımlı tavrı bunun içindir. Yine aynı çabanın bir parçası olarak, İsrail'in güney Lübnan'a saldırısını, Dış İşleri sorumlusu İlter Türkmen, "İsrail saldırısı tehlikeli ve vahimdir" diye yorumluyor. Bunlar cuntanın anti-komünist olmadığına, çok barışsever olduğuna ancak menşevikleri kandırabilir. Gerçekte bu manevraların emperyalistleşme özlemleriyle, Arap ve bazı Afrika ülkeleri üzerinde etkinlik kurma istemleriyle bağlı olduğu apaçıktır.

Faşist diktatörlüğün söylediğine değil, yaptığına bakmak gerek. Sözde demokrasi havarisi kesilen cuntanın kurucu meclis sahtekârlığıyla yapmak istediği çoktan ortaya çıkmadı mı? Hiçbir yetkisi, en küçük bir oylamayla ilgisi olmayan kurucu meclis dışa karşı sivil görünüm altında faşizmi sürdürme çabasıdır. Liberaller, kurucu meclise umut ışıkları yayıyorlar. MGK'nın çizdiği sınırlar içinde, kurucu meclisi "iyi" bir kurucu meclis yapmaya çalışıyorlar. Cuntanın "12 Eylül öncesi parti üyelerinin delege alınamayacağını" söyleyen kararına karşılık, öyleyse "MGK kendi seçeceği 40 kişilik kontenjanda buna dikkat etsin" diye akıl buyuruyorlar.

Faşist cunta 19 Ağustos'ta 587 sanıklı ve 219 idam talepli MHP davasını açacakmış. Liberallerin ve menşeviklerin kriz tutmuş gibi sevinçle zıpladıklarını görür gibiyiz. Menşevikler daha şimdiden zıplıyorlar. Haziran *Atılım*'ı şöyle diyor:

"Demokrasi güçlerinin önünde savaşımı sürdürmek, MHP davasını halka maletmek, onu anti-faşist bir halk hareketinin kaldıracı yapmak görevi duruyor". (...)

"MHP davasını tüm yurttaşlara duyuralım; yaygınlaştıralım. Demokrasi güçlerine baskılara karşı çıkalım. 'Sola vurulursa, belki faşistleri de cezalandırmak kolaylaşır' sanıp, anti-komünist kışkırtmalara, demokrasi güçlerine baskıya karşı çıkmamak, tam tersine faşistlerin cezalandırılmasını önlemeye çabalayanlara boyun eğmektir" (*Atılım*, 1 Haziran 1981, sayı:6).

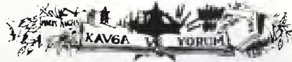
Yani cunta aslında antifaşist ama faşistlere vururken, bunu dengelemek için sola da vuruyor! Pes doğrusu! Artık menşeviklere Marksist-Leninist teoriyi hatırlatmanın bir anlamı yok ama tarihten bir hatırlatma yapalım. Hitler başa geldikten sonra SA'ların *tüm* yönetim kadrosunu bir gecede pusuya düşürüp kurşunlattırdı. Türkiye'de de böyle bir durum olabilir. Finans-kapitalin vurucu güçleri arasında kavga kızışabilir. Ancak bu gerçeği değiştirmez.

Faşist diktatörlüğün MHP davasına gözünü dikenler, başlarını biraz yana çevirip baksınlar. Yüzbinlerce devrimci, hapishaneleri dolduruyor. İşkence odalarında can verenlerin hesabı yok. Daha 3 hafta önce, İstanbul'da 4 antifaşist zalimce katledildi. Erdal Eren'den, Serdar Soyergin'den, Necdet Adalı'dan sonra Cevdet Karakaş, Veysel Güney, Ahmet Saner ve Kadir Tandoğan asıldı. DİSK yöneticileri hakkında idam isteniyor. Kürdistan'da Kürt ulusuna yapılan zulmü yazmakla bitiremeyiz.

Generaller diktatörlüğü, ekonomik sorunlardaki başarısızlığını, devrimcilere karşı yaptığı askeri saldırı ile kapamaya çalışıyor. Ancak bunalım nesneldir. Fiyatlar sürekli artıyor. Toptan eşya fiyatları Mayıs 1980-81 arasında yüzde 33 arttı. Ücretler işçinin ölmeyeceği düzeyde tutuluyor. 10 bin liralık asgari ücret, cuntanın işçi sınıfına reva gördüğü yaşamı anlatıyor. Türk parası, yabancı paralar karşısında serbest bırakıldı. Resmi olarak devalüasyon yapılmamasına rağmen, para azar azar değer kaybediyor. Cunta zam yapmayacağız deyip, ardından zam üstüne zam yapıyor. Evren geçen günlerde devletin büyükleriyle(!) yaptığı brifingde "bütçede disiplin" istedi. Döviz sorunları "yakıcılığını" tüm gücüyle koruyor. Tüm bunlar cuntanın zor durumda olduğunu kanıtlıyor.

Anti-faşist güçlerin savaşımı, cuntanın bu zor durumunu daha da zorlaştırıyor. Cuntanın faşist yüzünü göstermek için, komünistler, ilericiler vargüçleriyle çalışıyorlar. Sosyal-şovenizme ilerleyen menşeviklerimizin hakkını yemek olmaz. Onlar da Almanya'da Bremen şehrinde Atatürk'ün 100. doğum yıldönümünü kutlamak için TC' nin Hannover Başkonsolosluğu tarafından kurulan komiteye girerek savaşım veriyorlar(!) Bu komitede ne yazık ki FİDEF temsilcisinin yanısıra, faşist temsilciler de var.

Menşevikler kendi "savaşım"(!) yollarına gidedursunlar, TKP'miz devrimci özveri sınavını faşizm koşullarında da başarıyla veren komünistlerin kollarında yükseliyor. Türkiye'nin dört bir yanında ve Avrupa'da Yaz Taarruzu gerçekten büyük bir coşku ve başarıyla yürüyor. Hiç kuşkusuz bu coşkuda ve başarıda, bu özveri ve disiplinde güzel devrimci geleceğin kıvılcımları şimdiden parıldıyor.

Bütün ülkelerin proleterleri birlesin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl: 8, Sayi: 164
27 Temmuz 1981

Masrafı: 50p. ■ Yıllık abone: 15 pound ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir ■ Yazısma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Menşevikler dert yanıyor

Yoldaşlar,
Bildiğiniz gibi menşevikler uzun bir aradan sonra, evelallah her türlü(!) güçlüğü aşarak *Kurtuluş* dergisinin 237. sayısını çıkartmışlardı. Bu sayıda Atatürk'ü ve Evren'i ilerletmek yarışını kimseye bırakmayacaklarını ispat edebilmek için Atatürk ve Lenin'in, Brejnev ile Evren'in resimlerini yanyana basmışlardı.

Fakat daha sonra Atatürk ve faşist Evren'i biraz fazla ilerlettiklerini, tabandan gelen tepkiler sonucu anlamış olsalar gerek ki, bu sayıyı toplamışlardı.

Geçenlerde, *İşçinin Sesi*'nin de Yaz Taarruzu için katıldığı bir gecede karşılaştığımız menşevik yöneticilerden üst düzeyde biri "yahu biz *Kurtuluş*'un bu sayısını toplattırdık, siz derginizde basmışsınız" diye bize dert yandı.

Basmak ne kelime! Sizin şu andaki acınacak ama aynı zamanda tüm bunlardan dolayı hesap sorulacak halinizi kitlelere gösterebilmek için yayınlarınızı dağıtırız bile. Yeter ki siz bu yoldan ilerlemeye devam edin. Ama unutmayın ki ödeyeceğiniz hesabın faturası çok yüksek, hem de altından kalkamayacağınız kadar!

Evet yoldaşlar, şu andaki görevimiz faşist cuntanın içyüzünü olduğu kadar, bu devrim kaçkını menşeviklerin kirli yüzünü de kitlelere sergilemektir. Oportünistlerin pasifist, kuyrukçu ideolojilerinin etkisini kırmaktır. Bizler bunun bilincinde olarak mücadelemizi sürdürdük, sürdüreceğiz. Ve kitlelerin bilincini bulandırarak cuntayı ilerletmeye çalışan menşevikleri ve azgın bir köpek sürüsü gibi halkımıza saldıran, kan kusturan kara generalleri hakettikleri gibi ödüllendireceğiz. Tanklarla gelen zorbaları, devrimle ezeceğiz.

Halkımızın zaferini ne faşist generaller ne de onların yırtıkları yamamaya çalışan menşevik yöneticiler önleyebilecektir. Zafer Türkiye işçi sınıfının olacaktır.

Yaşasın Marksizm-Leninizm! Yaşasın devrim!

Kahrolsun faşist diktatörlük!

Devrimci savaşkan selamlarımla.

Köln

Not: Yukarda sözünü ettiğim GEW (Alman Bilim Sendikası) ile ortaklaşa düzenlediğimiz eğlencede Yaz Taarruzu adına yayınlarımızı sergiledik ve yiyecek, içecek sattık. Eğlencede *İşçinin Sesi* masası oldukça ilgi gördü. Birçok kitap ve gazete satıldı. Ayrıca 52 DİSK yöneticisi ile ilgili çıkarılan bildiri Alman ve Türkiyelilere yoğun olarak dağıtıldı. Nedense menşeviklerimiz *İşçinin Sesi* yayınlarını ilgiyle aldılar. Hemen hemen hepsi gelip konuşmak ve tartışmak istedi. Köln olaylarından sonra ilk defa böyle bir tutum içerisine girdiler. Birçok konuda tartıştık. Hepsi birbirine küfür ediyor, birbirlerini suçluyordu. Kendi içlerinde bile sırtlarını birbirlerine dönmüyorlardı. Kısacası hiçbiri diğerine güvenmiyordu. Oldukça ilgi çekici olan bu durum karşısında hepimiz hayrette kaldık. Ama onların içindeki iyi niyetli unsurları kazanmak açısından bu ilişki bizim açımızdan çok olumlu oldu.

İÇİNDEKİLER

Tükrükle yapışan kolay sökülür

Burjuvazi 19 Mayıs'da karşı-devrimin geçici zaferini Kemalizm üstüne övgülerle kutladı.

TİKP'liler ve bizim menşeviklerimiz bu güne aktif olarak katılırlardı. Ne yazık ki faşist cunta bunları bu sene bu isteklerinden mahrum etti. Ama "çok illegal" çalışan menşeviklerimiz herhalde bu yasaklama karşısında yine de kutlamadan edememişlerdir.

Faşist cunta 12 Eylül'den bu yana uyguladığı devlet terörünü, daha değişik biçimde, çok iyi hazırlanan kutlamalarla da gösterdi. Harp okulu öğrencilerine bu gösterilerde bolca yer vererek geleceği garanti altına aldıklarını göstermek istedi.

19 Mayıs Atatürk'ü anma ile Gençlik, Spor bayramında cuntanın reisi yurtsever paşa Evren, halkımızı özveriye ve "ulusal değerlere sahip çıkmaya" çağırdı.

Cuntanın terörü ve demagojisi soluklu olmayacaktır. Çünkü II. Leninciler Konferansında işaret edildiği gibi, "Türkiye Almanya değildir. Faşist cuntanın üzerinde

durduğu ekonomik taban çok daha güçsüzdür". (*TKP II. Leninciler Konferansı Kararları*, s:34).

Kara generaller cuntasının reisi Evren'in Samsun konuşmasından size bir metin aktaracağım:

"Yurdunu Atatürk gibi seven gerçek Atatürkçüler olunuz. Sizler de, bu değerlerle yükselen, İstiklal Marşımız ile en büyük heyecanı duyan, Türk olmaktan ve Atatürk ile övünen, kendisine güvenen, yarınlarımızın çok çalışkan güçlü sahipleri olunuz. Atatürk Türkiyesi'nin Atatürk çocukları olduğunuzu unutmayınız ve bağrından kaynaklandığınız yüce ulusunuzu Atatürk ilkelerinin, mutluluğunda sonsuzluğa ulaştırınız. Gerici, bölücü, yıkıcı ve aşırı değil, yapıcı, yaratıcı dengeli ve yurdunu ve ulusunu herşeyden çok seven, Atatürk gibi seven gerçek Atatürkçüler olunuz" (*Tercüman*, 20 Mayıs 1981, s.12, Samsun konuşması).

TV, Radyo ve basında tüm Türkiye'ye duyurulan bu konuşmadan sonra menşeviklerin sesi radyosunun aylardan beri yaptığı çığırtkanlık daha iyi anlaşılıyor!

Evren'in konuşması ayrıca TKP II. Leninciler Konferansı kararlarında yükseltilen "burjuva ideolojisine karşı savaş" belgisinin haklılığını yaşam içinde gösteriyor.

İşte tüm bunlar ışığında Lenincilerin üzerinde ısrarla durduğu 5. Kongre toplama çalışmaları daha değişik bir anlam taşıyor. Menşevikler içindeki devrime inançlı kadrolar tekrar şapkalarını önüne koyup düşünmelidirler.

Faşist diktatörlüğün demagojisi ve oportünizmin başvurduğu bütün çareler sökmeyecektir. Bir ata sözü vardır. "Tükrükle yapışan kolay sökülür". Halkımız ve işçi sınıfımız Lenincі TKP önderliğinde anti-faşist halk devrimini gerçekleştirecektir.

İ.B.
İzmir

Yaz Taarruzu yükümlülüğümün üstüne çıkacağım

Değerli yoldaşlar,

Yaz Taarruzu 1 Haziran'da başladı. Ben Cumartesi ve Pazar günleri serbest seyyar iş yaparak, üstlendiğim yükümlülüğün üstüne çıkmaya çalışıyorum. Yükümlülüğümün tümünü verdim ama daha Yaz Taarruzu'nun bitimine 3 hafta var. Üstüne çıkacağım.

Yoldaşlar, "devrimci hareket devrimci özveri üstünde yükselir" diyoruz. Bu söz boşuna değildir. Bugün en somut görev TKP'yi güçlendirmektir. Bunu ideolojik, örgütsel, siyasal ve maddi olarak hayata geçirmeliyiz. Söz söylemesi kolay. Önemli olan pratikte bunu göstermektir.

Bazı yoldaşlar babasından, annesinden aldığı para ile Yaz Taarruzu'nu ödüyorlar. Bu da olur ama bence özveri açısından yetersizdir.

TKP'yi güçlendirmek için çok çalışmalıyız. Olabiliyorsa, zamanımızın tümünü TKP için harcamalıyız. Daha güçlü Leninci bir TKP için haydi Yaz Taarruzu'na!

E.K.
İstanbul

İŞÇİ MİZAHI

Altıncı Lenin

Faşist Türk ordusunun "şanlı" erleri bir ilericinin evini her zamanki gibi didik didik aramaktaymış. Bu arama sırasında yatağın altında V.I. Lenin'in *Ne Yapmalı?* adlı kitabını bulan uzman çavuş, canhıraş canhıraş haykırmış: "Albayım! albayım!" Albay heyecanla sormuş "Ne var" diye. Uzman çavuş esas vaziyete geçerek, "altıncı Lenin'in kitabını yakaladım komutanım" demiş. Albay da acınası bir zavallılıkla haykırmış: "Ulan biz bir tanesi ile baş edemezken, bu altıncı da nereden çıktı? Yandık vallaha".

Ördeklerden bir filo,
bir de kazdan amiral

Bu ilan "Atılım"ın Haziran sayısında çıktı

> **●Aranıyor!**
>
> "ORDU-Şubat sayımızda esnafın protestosuyla görevden alındığını bildiğimiz faşist yanlısı eski Ordu Valisi Akkaya aranıyor. Fatsa 'Nokta Operasyonu'nu önceden gizlice Türkeş'e bildirdiği ortaya çıkan ve operasyonu yürüten birliklerin başına maskeli cezaevi kaçkınlarını geçirmesiyle ün yapan Akkaya hakkında, askeri savcılık MHP davası kapsamında tutuklama kararı çıkarttı. Akkaya kaçtı. Evine yapılan polis baskınlarında yakalanamadı."

Acaba *Atılım*'ın ilan ücretleri ne kadardır?

Kim enayi?

Menşevik, kahvede gazete okurken, "namussuz faşist generaller, memleketi ne hale getiriyor" diye söyleniyormuş. Biraz sonra polis tarafından tutuklanıp, karakola işkence odasına götürülmüş. Menşevik, "memur beyler benim ne suçum var ki, bana işkence yapacaksınız" diye bağırıyormuş. Polisler, "sen komutanımıza hakaret ettin" demişler. "Aman" diye sızlanmış menşevik, "korkunç bir yanlışlık var. Ben ulusal ordumuza, onun komutanlarına saygılıyımdır." Polisler, "inkâr etme, gazete okurken hakaret ettin, biz de duyduk" diye yanıtlamışlar.

Yanlışlığın nihayet ortaya çıkacağı umuduyla menşeviğin gözleri parlamış, "işte gördünüz mü" demiş. "Ben gazetenin dış haberler sayfasında Patagonya ile ilgili bir yazı okuyordum, ona söyleniyordum". Polisler, "haydi oradan sen de" diye menşeviği dövmeye başlamışlar. "Sen bizi hangi ülkelerin generallerinin namussuz faşist olduğunu bilmeyecek kadar enayi mi sandın?"

R. Yürükoğlu

Ördeklerden bir filo bir de kazdan amiral

Türkiye Komünist Partisi'nde, partimizde kazanın ısısı hızla yükseliyor. Kavga keskinleşiyor, yeni görünümler kazanıyor.

TKP Leninci kesimi, kavganın açığa çıkmasından bu yana iki konferans (ikincisi çok daha geniş temsil gücüyle) topladı. Demir disiplinli, savaşkan komünistlerle partinin önemli bir bölümünü yıkılmaktan kurtardı ve Türkiye devrim hareketinin önüne alnı açık bir güç olarak yükseltti. Esnek, sabırlı, olgun, hoşgörülü, ama kararlı ve eli titremez öncü kadro yetiştirmede önemli yol aldı. İdeolojik anlayışı ve teoriyi Türkiye koşullarına uygulayışı sürekli gelişiyor, derinleşiyor. Örgüt ve yönetimi, faşizm koşullarında, birbirlerine sımsıkı kenetli, çevresinin düşmanla çevrili olduğunun bilincinde, yüksek yoldaşlık duygusu içinde hiç aksatmaksızın çalışıyor.

Partimizin öteki parçasında (ya da parçalarında diyelim) durum, çok önceden öngördüğümüz gibi, iyice kötüledi. Bu arada belki de hiç sürpriz olmayan ama keskin bir dönüş ortaya çıktı. Faşizmin gelişiyle birlikte *Partizan* gurubu, eski *Saydancı*, şimdiki *Berlin* gurubunun (ki buna "çocukluk arkadaşı dörtlü" demek daha doğru olur) yanında "solda" kaldı. Bu gelişme, *Partizan* gurubundaki değişmeden çok, Bilen'in ve o dörtlünün açık Atatürkçü ve faşist cunta kuyrukçusu bir tutum almaları nedeniyle ortaya çıktı.

Belki hiç sürpriz olmayan ama keskin olan dönüş bunla kalmadı. H. Erdal fiilen tasfiye edildi, kızağa çekildi. Okun ucu *Partizan*'a çevrildi. Tasfiye başladı, hızla gelişiyor. Bu arada, Almanya sorumlusu da görevden alındı.

Böylece 10 yıl içinde ilginç bir eğri başladığı noktaya gelip bağlandı. 1971'de Yakup Demir'in yanında, onun "üstüne titreyen" aynı dörtlü vardı. Sonra parti gelişmeye başladı. Komünizm ve devrim heyecanıyla geniş kesimler partiye aktı. Devrim hareketini büyük bir heyecan sardı. Herkes umutla TKP'ye bakıyordu. Bu gelişmenin önü 1977'de kesildi. Menşevik ihanetler dizisi peşpeşe giderek hızlanarak akmaya başladı. Partinin ideolojik birliği yoktu, olması engellenmişti, disiplin de kalmadı. Böylece bugüne vardık. Yıl 1981, İ. Bilen'in yanında yine aynı dörtlü kaldı. Yalnız, tarih "tekerrür" etmedi. Bugün TKP'yi Türkiye proletaryasının malı yapmaya kararlı partili,aktif parti üyesinin çoğunluğudur, örgütlüdür ve savaşıyor. İ. Bilen ve dörtlüsü! Ördeklerden bir filo, bir de kazdan amiral!

Bunlar, Türkiye proletaryasını, emekçi halkını, devrimi sattılar. Bunlar ve özellikle Bilen, gerçek komünistlere, özellikle yaşlı yoldaşlarımıza, hasta-sağlam demeden, ağır eziyetler, işkenceler yaptılar. Hâlâ da yapıyorlar. Eksiğiyle, fazlasıyla geleneğimiz demek olan bu yaşlı kadroyu Türkiye'de, Bulgaristan'da, Macaristan'da, ADC'de, Sovyetler'de, yalnız-örgütsüz-savunmasız buldukları her yerde ayaklar altına aldılar. Özellikle Bilen! Tüm yapılanları, bir bir, eziyet-işkence gören yoldaşlarımızı tek tek biliyoruz. Yaptıkları binlerce iş, siyasal değil, "adi suç" kapsamına girer. Cezası, çeşitli ülkelerde örneğini gördüğümüz, "devrim mahkemesi" adı altında fırsatçı şiddetle değil, insanlığın geliştirerek biriktirdiği geçerli hukuk kurallarına tam saygıyla çalışacak gerçek *yoldaş mahkemelerinde* verilecektir.

Peki, bu filo parti yönetimini nasıl ele geçirebildi? Bu gelişme hiçbir biçimde parti üyesinin eğilimini yansıtmaz! Tepede bir operasyondur. Çok derin nedenleri de yoktur! Almanca bilmek, Türkçe'den başka dil bilmemek, kardeş partilere bilgi iletimi musluğunu tutmak-tutamamak, yakında olmak-uzakta olmak, vb.

Ortacı hareket, kendi oyununa düştü. *Üçüncü Program ve Görevlerimiz*'de yazdığımız gibi, ortacıların hesabı Lenincilerle bir olup sağı tasfiye etmek, sonra "sola" yüklenmekti. *İşçinin Sesi*'nin kavgayı açığa çıkarmasıyla oyun bozulunca sağ ve orta, Lenincileri tasfiyede birleşti. Şimdi de sağ onları tasfiye ediyor.

Yenilgi, durup düşünme, kendini yenileme, doğrulara ulaşma yönünde iyi bir fırsattır. Şimdi, bu yoldaşların çizdikleri yolun, ideolojik tutumlarının hesabını yapmaları zamanıdır. En gerçek özeleştiri, insanın kendi aklına, yüreğine karşı yaptığı özeleştiridir. Başka birşeyi kimse istemiyor. *İşçinin Sesi* hareketinin kişilerle, kişiliklerle bir sorunu yoktur. Sosyalist lider Nenni'nin "fikirleri ne de olsa iki ayak üstünde yürürler" demesi gibi, kişiler, yanlış fikirlerin aracı olduklarında ve oldukları sürece sorun olur. Yoldaşlar, parti yönetimi güreşinde aldığınız bu ders, doğru ideolojik görüşler yükseltmeniz, Marksizm-Leninizmin canlılığını, korkusuzluğunu, yaratıcılığını ve bilimselliğini koruyabilmeniz için bir daha ele geçiremeyeceğiniz bir fırsattır. Tüm sınıf bilinçli işçiler alacağınız tutumu çok yakından izliyorlar.

Amiral ve filosuna gelince, onlar partinin "resmi" yönetimini tam ele geçirmekle başarı kazandılar. Ama bu başarı onların sonudur. Kendi elceğizleriyle oydukları pislik yuvasının içinde yapayalnız kaldılar. Artık her çıt, her fısıltı, her telefon, her ayak sesi ile korkuyla ürperecekler, kimseye güvenemeden, kimseyi sevemeden bekleyecekler, bekleyecekler. Ta ki, sınıf bilinçli işçiler kitapları, türküleri, bayraklarıyla gelene, dalga dalga aydınlık olana, yürüyene karanlığın üstüne ve *orayı da* zapdedene dek. Bu da artık uzak bir gelecek değildir.

Birinci ayda hedefimize ulaştık, ikinci ayda hedefimizi geçeceğiz

Gaffur Güçlü, İstanbul

Yoldaşlar,

Yaz Taarruzu'nda birinci ay tamamlandı. Yazımızda bir aylık taarruz çalışmalarının bir dökümünü yapmak istiyoruz.

İstanbul'da taarruz hazırlıkları Mayıs'ın 15'inden itibaren başladı. Tüm örgütlerde bir yandan Yaz Taarruzu'nun anlamı, geçmiş Yaz Taarruzu'nun deneyleri ve dersleri tartışılırken, diğer yandan herkes yapacağı işleri belirlemeye girişti.

Taarruzla ilgili tartışmaların odaklandığı noktalardan *birincisi,* Yaz Taarruzu'nun, yaratıcılığın, özverinin, disiplinin daha da güçlendiği ve bu yönleriyle tüm kadroların sınavdan geçtiği bir dönem olduğu idi. Rusya'da genç Sovyet devletinin yaşayıp, güçlenmesi için işçilerin gönüllü Cumartesi çalışmaları gibi, bizde de sınıfına bağlı, ideolojisine güvenen, devrime gönül vermiş kadroların, partisi için, devrim için neler yapabileceğini gösterdiği bir dönem olduğu idi. Bu konuda tüm yoldaşlar geçen taarruzdan çıkardıkları dersleri aktardılar. Kimi yoldaşlar geçen taarruzda daha başlarken hedefe varamam diye yola çıktıklarını, sonuçta başarılı olamadıklarını anlattılar. Kimi yoldaşlar taarruzu yalnızca parasal katkı olarak gördüklerini, iş yaratma konusunda çaba sarfetmeden hazırdan para verdiklerini söylediler. Yine bazı yoldaşlar da "ortalık kaynıyor, bunca iş güç arasında taarruz mu olur" deyip, çalışmalarla taarruzu karşı karşıya koyduklarını ve başarılı olamadıklarını belirttiler. Yine geçen taarruzun bir diğer yanlış anlayışı da, taarruzun maddi katkı yanını küçümseyip, taarruz döneminin yalnızca ideolojik eğitimin daha da hızlandığı bir dönem olduğunu düşünüp, işe kolları sıvamadan taarruzu tartışmalarla geçirmekti. Çıkarılan bu derslerin yanısıra, gerek İstanbul'da, gerekse değişik illerde geçen taarruzun örnek tutumları aktarıldı.

İkinci olarak, taarruzun genel anlamıyla birlikte, bu sene ağır bir gericilik döneminde yaşama geçen taarruzumuzun çok yönlü bir ustalık, özveri, yaratıcılık istediği ele alındı. Ayrıca II. Konferansımızın partiden oportünizmi kovma, 5. Kongre'yi toplama kararı aldığı bir dönemde, bu Yaz Taarruzu'nun tarihsel bir önem taşıdığı değerlendirildi. Bu nedenlerle, bu seneki Yaz Taarruzu'muz Türkiye komünist hareketine bir daha sökülemeyecek derin kökler salacaktır diyoruz.

Bu seneki Yaz Taarruzu'nun ilk önerisi olarak herkesin kan bağışında bulunması önerisi geldi ve coşkuyla kabul edildi. Bir yoldaş kan satılabilecek yerler konusunda rapor hazırladı ve kan bağışı başladı. Öyle ki bir yoldaşımızdan tansiyonu düşük, vb gerekçelerle kan alınmadı mı, yoldaş hemen diğer yerlere başvuruyor. Bir işçi yoldaş kanını almayan doktorla kavga döğüş edip, kan satmış.

Bunun yanısıra, yeni işler bulup, ek işlerde çalışma konusunda taarruzun ilk başlarında zorluklarla karşılaştık. Bazı yoldaşlar "olanak" sözcüğünü öne çıkardılar, yeterince dalıcı, girişken olamadılar. Bu durumda yapılacak işler birlikte kararlaştırıldı. Ve işe giriştikçe gördük ki tutukluk kırılıyor, gerekçeler bir bir ortadan kalkıyor.

Bu bir aylık dönemde yapılan işleri de sıralamak istiyoruz.

— Ayakkabı boyacılığı
—Sandöviç satışı
—Evlerden gazete toplayıp satma
—Bahçelerden gonca gül toplayıp çiçekçilere satma
—El sanatı ürünleri satışı (vazo, kül tablası vb)
—Yük taşıma
—Plajlarda, piknik yerlerinde su satışı
—Kuruyemiş satma
—Cumartesi, Pazar mesaiye kalma
—Öğrencilere ders verme
—Evlerdeki eşyaların satışı
—Evlere temizliğe gitme
—Seyyar satıcılık (erkek el çantaları) (Bu iş toptan alıp-satma şeklinde yapılıyor.)

Yapılan bu işlerle birlikte Taarruz'un birinci ayını saptadığımız hedefe ulaşarak tamamladık. İkinci ayda, yaratıcı işler konusunda daha fazla kafa yorarak saptanan taahhütlerin üstüne çıkmak hedefiyle çalışacağız.

Yine Taarruz'un ilk ayının değerlendirilmesinde, ilk ayın en başarılı raporu olarak (naftalin-naylon satışı, el çantası satışı konusunda da görevli yoldaşlar rapor hazırlamışlardı) kan bağışı konusunda görevli yoldaşların hazırladığı rapor, ilk ayın en yaratıcı girişimi olarak bir kadın yoldaşımızın bahçelerden gül toplayıp satması, örnek özveri tavrı olarak da bir işçi yoldaşın (ki 8 nüfusa bakıyor ve her gün 8-22.00 arası çalışıyor.) Cumartesi, Pazar mesaiye kalması ve mesai ücretini Taarruz'a vermesi kabul edildi ve tüm örgütlerde konuşuldu.

Şunu iyi biliyoruz ki faşist cuntayı devrimle yıkma savaşında, II. Konferans kararlarımız güçlü bir silahtır ve bu silahı ancak sınıf savaşının her koşulunda çelikleşmiş kadrolar hakkıyla kullanabilir. İşte bu seneki Yaz Taarruzu bu yolda atılmış güçlü bir adım olacaktır.

YAZ TAARRUZU

Yeni ortam yeni özveri düzeyi istiyor

Tahsin Mert

İçinde yaşadığımız dönemde hem faşist teröre karşı savaşmak, hem de kadroları korumak can alıcı öneme sahiptir. Bunlardan biri ihmal edilirse, yanlış sonuca varılır. Örneğin menşevikler, sadece kadrolarını korumayı düşünüyorlar. Faşist iktidarla savaşmak yerine, uzlaşıyorlar.

Lenincilerin hem savaşması, hem de kadrolarını koruması için, konspirasyon ilkelerine olağanüstü dikkat etmeleri gerekiyor. Herşeyden önce, örgütün güvenliği açısından bu gerekiyor.

Çok yoldaşımız bilir. Konspirasyon, bir yanıyla "parasal zorluk" demektir. Gizlilik şartlarına uyabilmek, kişisel yetenek dışında mali soruna dayanır. Hele faşizmin hüküm sürdüğü ülkelerde devrimci örgütler, eskisine oranla daha çok parasal sorunla karşı karşıya gelirler. Bazı öyle olur ki, birçok yoldaşın hayatı buna bakar. Gerekli önlemleri almazsan, polis kadroları alır.

Bu konu çok önemli olduğu için, her *İşçinin Sesi* militanı, bu değişen döneme ve bu dönemin getirdiği mali soruna, gözünü çevirip düşünmelidir.

Komünistlerin mali soruna bakışı da menşeviklerden farklıdır. Menşevikler, kadrolarından çok, "dış güçlere" güvenirler. Hazır para gelmesini beklerler. Militanları da buna alıştırırlar. Lenincilerin ise tek güvendikleri kaynak, parti üyeleri ve sempatizanlardır. Kadrolar özveri ve yaratıcılıklarını kullanarak "mali sorunu" çözmeye çalışırlar.

1980 TKP Leninciler Konferansı, parasal sorun üzerinde önemle durmuş, aşağıdaki kararı onaylamıştı. Bu kararı "faşizm" koşullarına göre düşünüp, dikkatle okuyalım.

"Marksizm - Leninizmin ideolojik gücünü nesnel güce çevirmek gerekir. Partimizin gelişmesinin, serpilmesinin önündeki parasal zorlukları yıkmak zorundayız. Bu da tüccar mantığıyla değil, Bolşevik örgütlenme ve devrimci yöntemle olur.

"Menşevikler partimizin önündeki parasal sorunun çözümünde de oportünist yanaşımlarını sürdürdüler. En başta üyelerine dayanmaları gerekirken, devrimci durum koşullarında kesenek oranını ortalama %2 gibi komik bir derecede düşük tuttular. Bu kesenekler de düzenli ve tam olarak hiçbir zaman toplanmadı. Devrimci durumda yığınlarda, sempatizanlarda ve üyelerde yükselen devrimci özveri duygusu değerlendirilmedi. Buna en somut örnek menşeviklerin Yaz Taarruzu'na karşı çıkmalarıdır.

"Menşevikler parasal soruna tüccar kafasıyla yanaştılar. Düzenle entegre olmuş, uyuşmuş işletmeler kurdular. Örgütleri parasal sorunu çözmek için üyelere, sempatizanlara, yığınlara yöneltecekleri yerde hazır paraya alıştırdılar. Yaratıcılık gelişmedi. Harvurup harman savurma başladı. Mali hesap diye birşey alınmaz oldu. Parti normları çiğnendi.

"TKP'miz bu hastalıkları yenmek, parasal sorunu devrimci duruma uygun çözmek zorundadır. Üyelerimizin, sempatizanlarımızın, yığınların devrimci özverisini değerlendirmek ve yükseltmek, hem örgütlülüğü artırmak, hem de parasal soruna çözüm bulmak için ana halkadır. *Her Parti Örgütü parasal yönden kendi kendine yeterli olmalı ve üstündeki örgüte düzenli parasal kaynak vermelidir "(Konferans Kararları,* Sf: 36).

Konferansımızda alınan bu karar, bu anlayış geneliyle hayata geçti. Ancak koşullar değişince, görevlerimiz, sorumluluklarımız da arttı. Geçen konferansımızda alınan bu karar yeniden, özel bir önem kazandı. Hem bu nedenle, hem de artan sorumluluklarımızı onurla göğüslediğimiz 5. Yaz Taarruzu'nu yaşadığımız için bu kararı yeniden vurguladık.

Burjuvazinin saldırısının misliyle arttığı bu dönemde, tüm komünist kadrolar:

1) Kendi özel sorunlarının çözümünü, örgütsel sorunun çıkarına bağımlı kılmalıdır.

2) Mali sorunun çözümünü, üst örgütten beklemeyip, kendi yaratıcılığını kullanarak çözmeli, üst örgüte kendisi yardımcı olmalıdır.

3) Faşizmin bize yüklediği ağır görevler düşünülerek, özveri düzeyi daha da yükseltilmelidir.

Faşizmin devrimle yıkılacağı güzel günler için, örgütümüze daha sıkı sarılalım.

Yoldaşça dayanışmamıza hız verelim!

Gelecek bizimledir.

D vrimci özveriyle güçl niy ruz

Ceyda Bezir, Hamburg

Yoldaşlar,

Ben Hamburg'da *İşçinin Sesi* militanı olarak 5. Yaz Taarruzu'na katıldım. Hamburg'daki çalışmalarımız hakkında ben de gazetemize bilgi göndermek istedim. Bunu kendime bir görev bildim.

Bizler Hamburg'da 5. Yaz Taarruzu'muzu büyük bir coşkuyla sürdürüyoruz. Hepinizin bildiği gibi, 5. Yaz Taarruzu ülkemizdeki faşizme ve oportünizme karşı, aynı zamanda 5. Kongre için bir savaşımımızdır. İleri demokratik halk devrimine bir katkıdır. Genel bir geri çekilmenin var olduğu bugünkü somut durumda, oportünistlerin cuntaya kuyrukçuluk yaptığı bir dönemde, bizler TKP'nin Lenincі kanadı olarak azimle çalışıyoruz. Çalışmalarımızı bu dönemde iki kat daha hızlandırma çabası içindeyiz.

Menşevikler ise, örneğin Hamburg'da, değil bir bildiri dağıtmak, gazete satmak, dışarıya çıkmaktan bile acizler. Evren paşaları ya duyarsa! Böyle, yoldaşlar. Yükselen devrimci savaşımı TKP adı altında, hiç yüzleri kızarmadan, kitlelere yanlış sınıf bilinci vererek pasifleştirdiler. Şimdi de ortadan yok oldular. Ama şuna güvencimiz sonsuzdur: 5. Kongre menşeviklerin sonu olacaktır. Onları Evren paşaları bile kurtaramayacaktır. İşçi sınıfımız onlardan hesap soracaktır.

Herşeyden olduğu gibi, 5. Yaz Taarruzu'muzdan da başarıyla çıkacağımıza inanıyoruz. Hamburg'daki yoldaşlarım, hepimiz, koyduğumuz hedeflere ulaşmak, hatta aşmak için yoğun bir çalışma içindeyiz. Kendimizi ideolojik ve örgütsel olarak da güçlendirmeye çalışıyoruz.

Örneğin, Yaz Taarruzu içinde Lenin'in 9 kitabını hedefledik ve üzerlerinde çalışıyoruz. Üye sayımızı arttırıyoruz. Yani yığınlar arasındaki çalışmalara bir kat daha özen gösteriyoruz. Ayrıca gazete ve diğer klasik kitapların eğitimini görüyoruz. Ve partimizi maddi bakımdan güçlendirmek açısından da, Birlik'de yemekler yapıyoruz. Aktif yoldaşlar Birlik karavanasından yiyoruz. Yedek işlere gidiyoruz. Bunlar bize devrimci özverinin büyüklüğünün bilincini veriyor.

Herşey TKP'miz için!

Yaşasın TKP!

Yaşasın devrim!

Devrimci savaşım devrimci özveri üstünde yükselir!

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbin!

İŞÇİNİN SESİ
5. Kongre için Yaz Taarruzu!
Yıl: 8, Sayı: 164
27 Temmuz 1981

ÇEK-AL

Küçük burjuva akımların teorik akrabalığı

Menşevik ve Maocuların ortak küçük burjuva özleri onların köklü benzerliklerini belirliyor. Belli konulardaki biçimsel farklılıkları da aynı çizginin değişik türleri olmalarını belirliyor. Bu küçük burjuva özlü çizginin bilinen türlerinin yanısıra Türkiye'de yayılmakta olan Troçkizm gibi "yeni" türlerine karşı da ideolojik savaşımı hızlandıralım.

Emine Engin

Menşeviklerin Maoculuğa ne denli "düşman" oldukları bilinen bir gerçektir. *İşçinin Sesi* de Maoculuğa karşıdır. Ancak bu konuda bile menşeviklerle ortak bir nokta bulamadık. Bulamazdık da çünkü Maoculuk ve menşevizm, her ikisinin de evrimiyle bağlı olarak uzun bir süredir teorik ve siyasal köklü benzerlikler taşıyor.

Bu yazıda, bu benzerliklere örnekler vereceğiz. Ayrıca benzerliğin yalnızca Maoculukla menşevizm arasında olmadığına, başka küçük burjuva akımların "teori"lerini ve özellikle son zamanlarda hızla moda olan Troçkizmi de kapsadığına da kısaca değineceğiz. Bunlara geçmeden önce Türkiye'deki Maocu hareketin kısa bir tarihçesini verelim.

1960'larda doğan MDD hareketinin bölünmesiyle *Aydınlık Sosyalist Dergi* ve *Proleter Devrimci Aydınlık* sonra *Aydınlık* Maoculuğun tipik sözcüsü oldu.

Aydınlık'a göre, 1969'da, Mustafa Suphi ve Şefik Hüsnü'nün TKP'sini yeniden inşa amacıyla geçici bir MK oluşturulmuş. MK, 1971'de program, tüzük ve toprak devrimi programı taslaklarını hazırlamış. 9-10 Eylül 1977' de ise I. Kongre'nin illegal toplanmasıyla Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi kurulmuş (*Aydınlık*, sayı 83).

Bu parti bir yıl sonra legale çıkarak Türkiye İşçi Köylü Partisi oldu. Adındaki "ihtilalci" sözcüğü gitti. Ne rastlantıdır ki, bundan sonra Maocular geçirdikleri hızlı evrimle, özlerinde kalan her türlü ihtilalci tohumdan da arındılar.

1980'e gelindiğinde TİKP, açıktan burjuva kuyrukçusu, CHP'ye her türlü övgüyü yağdıran, hatta MHP'ye karşı(!) AP şakşakçılığı yapan bir parti olmuştu.

Maocularla menşeviklerin evrimleri de benziyor. Ancak köklü bir farklılık vardır. Maocular partileriyle birlikte yuvarlanıp giderken, menşevikler partiden yuvarlanıp gidiyorlar.

I

Maoculuk ve Menşevizmin köklü benzerlikleri

1. Ülkenin yapısı

Maocular:

Maocular Türkiye'yi yarı-feodal ve yarı sömürge bir ülke olarak değerlendiriyorlar. Onlara göre Türkiye kapitalist olmadığı gibi, olamaz da. *Aydınlık* Mart 1978, sayı 85'de "Türkiye kapitalist bir ülke olabilir mi?" başlıklı yazıda, olamayacağını açıkça söylüyorlar:

"Ülkemiz için, gerek evrim yoluyla, gerekse eski tipte bir burjuva devrimi yoluyla kapitalist bir ülke haline gelmek söz konusu değildir" (sayı: 5)

"Kapitalist bir ulus dış pazarsız yapamaz. Ülkemiz, bırakalım dış pazarbulmayı, kendisi emperyalistlerin pazarı durumundadır. Emperyalizm çağında, Türkiye gibi bir ülkede kapitalizmin hakim geldiğini iddia edenler, bu gelişmelerin hangi sömürgelerin ardından gerçekleştiğini göstermek zorundadırlar. Çağımızda kapitalist bir ülke olmakla emperyalist bir ülke olmak aynı şeydir."

"Tefeciler, emperyalistlerin kurdukları fabrikalara bakarak ülkemizin kapitalistleştiğini ileri sürüyorlar. Bunların belli ölçülerde kapitalizmi geliştirmesi kaçınılmazdır. Ancak bu, meselenin sadece bir yönüdür. Bundan daha önemlisi, emperyalistlerin kurdukları tesisler esas olarak kapitalizmin gelişmesini frenlemektedir" (s.18).

"Sermaye ihracının esas yönü ülkemizde bağımsız bir kapitalist gelişmeyi baltalaması ve kapitalizmin hakim olmasını önlemesidir" (s.17).

İşçinin Sesi'nin 157. sayısında Ayla Antepli yoldaşımızın 'Pazar Sorunu' yazısında Narodniklerin pazara ve kapitalizmin gelişemeyeceğine ilişkin görüşleri, Lenin'in bunlara verdiği yanıtlar aktarılıyordu. O yazıda söylenenlerin Maocular için de ne kadar geçerli olduğunu hatırlatmadan geçemeyeceğiz.

Menşevikler:

Menşevikler Türkiye'yi görünüşte pek

Maocular gibi değerlendirmiyorlar. Menşevik programda şöyle deniyor:

"Türkiye, bugün derebeylik artığı ilişkilerin hâlâ yaşadığı, memleketin ekonomik, politik, stratejik kilit yerlerine, ordusuna emperyalist devletlerin el attığı, bu yüzden egemenlik haklarından bir çoğunu yitiren kapitalist bir ülkedir" (s.6).

Hatta menşevikler tekelleşmeden bile söz ediyorlar:

"Büyük sermayenin finans oligarşiye yükselme süreci, tekelleşmesi küçük burjuvazinin yıkımını hızlandırdı, bu tekelleşme onun da zararına oldu. Öte yandan bu süreç, yalnız işçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki uzlaşmaz çelişkileri değil, burjuvazinin kendi içindeki, büyük tekelci burjuvaziyle yıkıma uğrayan burjuvazi arasındaki çatışmaları, savaşımı da sertleştirdi.

"Orta tabakaların, milli burjuvazinin anti-emperyalist, anti-feodal ve anti-faşist yönü daha da ortaya çıktı. Bu gelişme işçi sınıfının, köylülerin ulusal ve sosyal kurtuluş savaşında yeni yeni müttefikler kazanmasına, ulusal demokratik bir cephe hareketinin doğmasına elverişli bir ortam yaratıyor" (s.22).

Bu nasıl tekelleşmedir ki ilerledikçe ulusal burjuvazinin anti-emperyalist ve anti-feodal yönünü daha da ortaya çıkarıyor? Menşeviklerin tekelleşme dedikleri yarı-feodalleşme ve yarı sömürgeleşmedir.

Maocular emperyalistlerin kurdukları fabrikaları kapitalizmden saymıyorlar, emperyalizmin varlığını feodalizmin güvencesi olarak anlıyorlardı. Menşevikler de tekelleşme derken aynen bunun gibi feodalizmin güvencesi olan emperyalist bir ur anlıyorlar. Aralarındaki tek fark, değişik terminoloji kullanmalarıdır.

2. Devrim ve ulusal burjuvazi

Maocular:

Aydınlık devrim ve bağlaşıklar konusunda şöyle diyor:

"Yarı-sömürge ve yarı-feodal bir toplum olmaktan kurtulmanın tek yolu vardır: Proletarya önderliğinde milli demokratik devrim ve sonra kesintisiz olarak sosyalizmin kuruluşu. Üretici güçlerimizin gelişme yolu, ancak böyle açılabilir" (s.5).

"Devrimimizin itici güçleri işçi sınıfı, köylülük ve küçük burjuvazidir. Milli burjuvazinin devrime katılan kesimi devrimimizin müttefikidir. Emekçi halkın önemli çoğunluğunu oluşturan köylülük devrimimizin dayanacağı esas güçtür" (*Aydınlık*, Ocak 1978, 83, s.12).

Aydınlık, proletarya öncülüğünde milli demokratik devrimden söz ediyor. Sonra işçi sınıfını itici güçler arasında, köylülüğü esas dayanak ve milli burjuvaziyi devrimin müttefiki olarak sıralıyor. Gerçekte *Aydınlık* işçi sınıfıyla pek ilgilenmiyor, köylülüğü de devrimin öncüsü(!) milli burjuvaziye dayanak yapıyor.

Aydınlık'a göre işçi sınıfı itici güç olarak bile pek önem taşımıyor. Geri toplumsal yapı nedeniyle işçi sınıfının önemli bir kesimi dağınık bir biçimde küçük işletmelerde çalışmakta ve orta çağdan kalma baskılar altında yaşamaktadır. Tarım işçileri de feodal baskı altındadır (agy, s.11). Yani işçi sınıfı daha işçi sınıfı bile değildir. Ama milli burjuvazi "devrimin en önemli" unsurlarındandır:

"Ezen ülkelerde, burjuvazi devrimin her aşamasında karşı-devrimcidir; emperyalist burjuvazi başka ülkelerin halklarını da ezmektedir. Ezilen sömürge ve bağımlı ülkelerde ise, devrimlerin en önemli unsurlarından biri milli unsurdur; bu ülkelerde emperyalist boyunduruğu ve milli baskıyı milli burjuvazi de hisseder" (*Aydınlık*, Kasım 1977, sayı: 81, s.12).

Menşevikler:

TKP'nin menşevik programında devrim şöyle konuyor:

"Bugünkü halk düşmanı düzeni, işbirlikçi burjuvazinin, emperyalizmin egemenliğini yıkmak, sosyalizme yönelik işçi sınıfının hegemonyasına dayanan ileri demokratik bir düzen kurmak" (s.20).

Devrimin adına ileri demokratik düzen ya da ileri demokrasi aşaması deniyor, ancak bunun özünde MDD'den farklı olmadığı da belirtiliyor. Mayıs 1974'de *Atılım* şöyle yazıyor:

"Söz konusu olan deyimler değil, prensiplerdir. TKP'nin Milli Demokratik Devrim, veya İleri Demokrasi Aşaması deyiminden çıkardığı anlam başka, MDD'cilerin çıkardıkları anlam başkadır... Milli Demokratik Devrim veya İleri Demokrasi Aşamasına işçi sınıfının devrimci örgütlerinin öncülüğünde ulaşılacaktır" (*Atılım*, Mayıs 1974, sayfa:4).

Görüldüğü gibi *Atılım* "İleri demokrasi veya milli demokratik devrim" diye söz ediyor. Yani Maocularla aynı devrimci aşamayı öneriyor, ama biz işçi sınıfı öncülüğünden yanayız diyor. Ne var ki, gerçekten sorun deyimler değil, prensiplerdir. Maocular da sözde işçi sınıfının öncülüğünü vurguluyorlar.

Maocular ulusal burjuvaziyi "devrimin(?) en önemli unsurlarından" sayıyorlardı. Menşevikler de programda işçi sınıfının devrime öncülüğünden söz ediyorlar ama programın yazıldığı aynı yıllarda baklayı ağızdan çıkardılar.

Atılım, Mart 1974'de 'Oportünizme Karşı Yığınsal Direnme' adlı yazıda CHP hükümeti hakkında şöyle yazdı: "...işçi sınıfı, emekçi yığınları *yeni hükümetten devrimci bir programın* uygulanmasını istiyor. Bu programın uygulanması zamana muhtaç olabilir. Halk yığınları halkçı bir programı uygulamak isteyen bir hükümete gereken zamanı vermekten yanadır" (abç).

Menşevikler, iktidara gelmiş "devrimci" öncülerinden devrimci bir program beklediler. Ne yazık ki, menşeviklerin devrimci öncüsü onları biraz hayal kırıklığına uğrattı. En önemlisi bu arada işçi sınıfının savaşımı görülmedik boyutlara yükseldi. Bu nedenlerle olsa gerek, 1977 Mayıs'ında *Atılım* sosyalizme geçişte tüm egemenliği burjuvaziye bırakmamaya karar verdi:

"Burada önemli olan, bu savaşımı yürüten güçler arasında işçi sınıfına önemli bir yer ayırmak, egemenliği ilerici de olsa tüm olarak burjuvaziye bırakmamaktır. Bu demektir ki, kapitalizmden sosyalizme geçişin bu aşamasında işçi sınıfı egemenliği burjuvazinin ilerici kolu, orta tabakalar, devrimci aydınlarla paylaşacaktır".

3. Oportünist aşamalar teorisi

Maocular:

Yukarıda gördük ki *Aydınlık* "devrim" için cepheye işçileri, köylüleri ve ulusal burjuvaziyi katıyor. Yani kendi anlayışına göre, feodalleri ve kompradorları dışarda tutuyor. Ama arada, cephe birden 45 milyona fırlıyor ve TC vatandaşı olan herkesi kapsayıveriyor:

"TİKP, hangi partiden ve hangi görüşten olursa olsun, herkesi, 45 milyonluk Türkiye halkını iki süper devlete karşı sımsıkı birleşmeye, milli bağımsızlığımızı savunmaya çağırmaktadır. Partimiz bütün halkı birleştirecek olan yurtsever cephenin ancak halkın özgürlüğü ve demokrasi temelinde kurulabileceğini savunur" (*Aydınlık*, Şubat 1978, sayı: 84, s.2).

Cephenin arada bir 45 milyona fırlaması, gerçekte iki ayrı cephenin söz konusu olması *Aydınlık*'ın tutarsızlığı yüzünden değildir. Tam tersine onun oldukça tutarlı bir oportünist aşamalar teorisine sahip olmasıdır.

Bu teoriyi menşevikler programa demokratik dönüşümler diye bir ara aşama sokuşturarak yansıttılar. Maocular da bir sürü çelişkiler edebiyatı ardında, "önce" 45 milyonluk bir cephe çağırıp, "devrim" için cephelerini "sonraya"(?) bırakıyorlar.

Ne raslantıdır ki, Doğu Perinçek, her satırında TKP yönetimini revizyonistlikle suçladığı, "Sahte TKP'nin Revisyonist Programının Eleştirisi" adlı kitabında, "revizyonist programın" en revizyonist noktasını eleştirmemiş! Birçok doğru noktaya vurmuş ama "demokratik dö-

nüşümler" diye sokulan ara aşamaya hiç değinmemiş! Her halde, bir revizyonistin bir başka revizyoniste eleştirisi ancak böyle olabilirdi!

Menşevikler:

Bildiğimiz gibi, oportünist aşamalar teorisi menşevik programda açıkça yazılıdır. "Demokratik dönüşümler" aşaması için programda şöyle deniyor:

"Görülüyor ki, olayların objektif gelişmesi, geniş emekçi yığınların savaşı Türkiye'de halk düşmanı rejimi ve egemenliği yıkmayı, işçi sınıfının, köylünün ve orta tabakaların da *katılmasıyla*, demokratik, anti-emperyalist, anti-feodal halk devrimini gerçekleştirmeyi, egemenliği almayı, halkçı bir hükümet kurmayı amaçlayan dönüşümleri ön plana sürüyor, bunu başarmayı gerektiriyor!

"Köklü sosyal-ekonomik ve politik dönüşümlerin gerçekleşmesi, halkımıza, Türkiye Komünist Partisi'nin yakın amacı olan ileri demokratik bir düzene, oradan da sosyalizme geçmek olanaklarını sağlar" (s.28) (abç).

Bu aşamada işçi sınıfı yalnızca "katılır". Kimin öncülüğünde bir cepheye katıldığı burada belirtilmemiş ama söylenişinden tek alternatif kalıyor. O da ulusal burjuvazidir!

Yani, Maocular "önce" 45 milyonluk bir cephe öneriyorlar ve bu cephede işçi sınıfının öncülüğünün sözünü bile etmiyorlar. Menşevikler de ara aşamada öncülüğü düpedüz ulusal burjuvaziye bırakıyorlar.

4. Ulusal Sorun ve Sömürgeler Sorunu

Maocular:

Türkiye çözümlemesiyle doğrudan bağlı olarak, *Aydınlık* Kürdistan'ın bir iç sömürge olduğunu reddediyor. *Aydınlık* emperyalizm çağında yalnızca emperyalist ülkelerin sömürgecilik yapabileceğini ileri sürüyor ve "kendisi yarı sömürge bir ülkenin sömürgesi olamaz" diye kestirip atıyor (*Aydınlık*, Şubat 1978, sayı:84, s:14-36).

Menşevikler:

Aynı konuda *Savaş Yolu* da aynı yanıtı veriyor:

"Osmanlı İmparatorluğu yarı-sömürge bir imparatorluktur. Emperyalizm tarafından parsellenmiştir. Kürdistan'ın durumu Osmanlı despotluğunun bıraktığı mirastır. Osmanlı despotluğunun yıkılışı ile birinci emperyalist paylaşım savaşı sırasında Kürdistan parçalanmış bugünkü konumunu almıştır. Türkiye, Osmanlı İmparatorluğunun yıkıntıları üzerinde emperyalizme karşı kurtuluş savaşı vermiş, politik bağımsızlığını elde etmiş, yeni bir devlettir.

"Türkiye ile Osmanlı İmparatorluğunun yapısı aynı değildir. Türkiye sömürge edinecek yapıdan uzaktır. Emperyalizm döneminde sömürge edinme şansını yitirmiştir" (*Savaş Yolu*, sayı: 18).

5. Devrimci durum:

Maocular:

Aydınlık Türkiye'nin 1970'lerden bu yana ortamını şöyle değerlendiriyor:

"1970'e doğru maceracı bir rüzgar esmeye başladı.

"...1972 yıllarından sonra maceracılık yerini teslimiyetçiliğe bıraktı.

"...1973 ortalarından itibaren devrimci dalga adım adım yükselmeye başladı.

"...1974'den itibaren halkın mücadelesi yeni bir yükseliş içine girdi" (*Aydınlık*, Ocak 1978, sayı.83, s.46).

Ancak, *Aydınlık* bunlarla devrimci durum var demek istemiyor. Tam tersine, olmadığını açıkça söylüyor. Lenin'den devrimci durum tanımlamasını alıntı olarak veriyor ve hemen ardından telaşla "fakat emperyalizmin genel bunalımıyla devrimci durumu birbirine karıştırmamak gerektiğini" belirterek Türkiye'de devrimci durum yoktur diyor (*Aydınlık*, Kasım 1977, sayı.81, s.19-20).

Menşevikler:

Menşeviklerle Maocuların tutumu bu konuda da aynıdır.

1977 Konferans Raporu'nda İ. Bilen neler neler dememişti:

"Sınıf savaşımı sertleşiyor" (s.14).

"Bugünkü anti-demokratik düzenin çöküşünü, derin sarsıntılar içinde olduğunu gösteren olayların önemlilerinden biri de hükümet bunalımlarının süregenleşmesidir. Eski 'duragan' hükümetler kalmadı" (s.14).

"Türkiye bütün iç ve dış çelişkileriyle bir bakıma emperyalizmin zayıf halkalarından biridir" (s.16).

"Türkiye'de kapitalist sömürü düzeni, gerici halk düşmanı rejim, kendine özgü iç ve dış çelişkiler içindedir. O, ekonomik, sosyal, politik, kültürel, moral, tinsel her yönüyle bunalımların burgacında debeliyor. Bu bunalım kapitalizmin genel bunalımıyla, onun devresel patlamaları süreciyle içiçedir" (s.13).

Sonradan anladık ki tüm bu sözler devrimci durum var anlamına gelmiyormuş. Türkiye'deki bunalımın kapitalizmin genel bunalımıyla içiçeliği giderek kalktı ve kapitalizmin genel bunalımı Türkiye'deki bunalıma özdeşleşti. Aynen Maocular gibi, menşevikler de devrimci durumla kapitalizmin genel bunalımını birbirine "karıştırmadılar".

Maocular, devrim dalgasının, halkın savaşımının yükselişinden söz edip, bu gevelemeler ardında devrimci durumu yadsıdılar. Menşevikler de bir yandan "günümüzde bir devrim durumundan söz etmek erken olur" diye açıklarken (*Atılım*, Mart 1979), öte yandan devrimci yükseliş, devrimci atılım, vb gevelemeler öne sürdüler. *Savaş Yolu* 29. sayısında şöyle diyor:

"Yığınların bu hareketlenmesini, sınıf savaşındaki bu gelişmeyi TKP'nin Sesi Radyosu 26 Ocak İzmir Mitingiyle ilgili olarak yayınladığı Çağrı'da sınıf savaşı eğrisinde devrimci bir yükseliş olarak değerlendiriyor.

"Sınıf savaşı eğrisinde devrimci bir yükselme ile devrimci atılım arasında, devrimci atılım ile devrimci durum arasında fark gözetmedin mi, bunları somut durum içinde ayırdetmeyi başaramadın mı, taktik sorunlarda ve savaşım biçimleri sorununda, bağlaşıklık sorununda şaşırmak, öznelci yanılgılara düşmek kaçınılmaz olur. Elbette bunlar arasına aşılmaz duvarlar koymak, geçişkenlikleri görmemek de pasifizme sürükler".

II
Farklılıklar biçimseldir

Yukarıda verilen örnekler de kanıtlıyor ki, Maocularla menşeviklerin köklü benzerlikleri vardır. Burada akla bir soru geliyor. Maocularla menşeviklerin köklü farklılıkları da yok mudur? Örneğin Sovyetler Birliği'ne tutum konusunda derin farklılıklar taşımıyorlar mı?

Görünüşte Maocularla menşevikler bu konuda çok derin farklılıklar taşıyorlar. Biri sürekli Sovyetler Birliği'ne karşı, öteki sürekli Sovyetler Birliği'nden yana konuşuyor. Ancak bizce verdikleri zararın yönü özde aynıdır. Aradaki fark derece farkıdır.

Yürükoğlu yoldaşımız, *İşçinin Sesi*'nin 147-148. sayısında şöyle yazdı: "Dünya devriminin çıkarlarına, dolayısıyla Sovyetler Birliği'nin gerçek çıkarlarına ters görüşler anti-Sovyet görüşlerdir". Bu açıdan Maocularla menşeviklere bakınca görüyoruz ki, gerçekte ikisi de anti-Sovyettir.

Maocular dünya devrimine, Türkiye devrimine büyük zarar verdiler. Sovyetler Birliği'ni baş düşman ilân etmeye varmaları, özde verdikleri zararın biçimde de açıkça yansımasıdır.

Menşevikler, işçi sınıfı hareketine daha yakın oldukları için, devrime daha büyük zarar verdiler. Onların Sovyetler Birliği'ni "savunmaları", birçok akıma anti-Sovyet malzeme sağladı. Menşevikler, proleter enternasyonalizmini verilen kredilerin faizine, dostluk bacalarına eşitleyerek, gerçekte bu kavramı uluslararası dayanışma olarak yaşama geçirdiler. Sovyetler Birliği'ni sınıfsal özü farklı bir devlet olarak değil, kurtuluş savaşın-

dan beri dost bir devlet, iyi bir komşu olarak öne sürdüler. Menşeviklerin Sovyetler Birliği'ne karşı konuşmamaları, onların özde yaptıkları zararın yalnızca derecesini azaltıyor.

Menşeviklerle Maocuların görünüşte bazı başka farklılıkları da vardır. Çağ değerlendirmeleri farklıdır. Menşevikler, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı diyorlar ve çağın göbeğine sözde işçi sınıfını koyuyorlar. Ama buradan kalkarak proleter hegemonyası için değil, burjuvazinin proletarya üzerinde hegemonyası için çalışıyorlar. Maocular ise köyden kenti kuşatma, üç dünya gibi teorileriyle çağın göbeğine küçük burjuva yığınları koyuyorlar. Onları burjuvazinin kuyruğuna takıyorlar. Bu garip teorilerini sosyalizm adı altında ileri sürerek, işçi sınıfıyla pek ilgileri olmadığı halde bu sınıfın bilincini bulandırmaya da katkı yapıyorlar.

Maocularla menşeviklerin farklılıkları vardır ancak bu farklılıklar biçimseldir. Özde her ikisi de aynı sonuca, burjuvazinin hegemonyasına ulaşıyor. Belirleyici olan özdeki bu benzerliktir. Bu benzerliğin temeli ise her iki hareketin de küçük burjuva niteliğidir. Ayrıca her iki hareket de aynı tarihsel dönemin ürünleridir, aynı ekolün uzantılarıdır.

Lenin, Rusya'da Sosyalist Devrimcilerle Menşevikleri değerlendirirken, ikisini tek bir çizgi olarak ele alıyor. Bu çok geniş siyasal çizginin kendi içindeki bazı farklılıkların öze ilişkin önem taşımadığını söylüyor ve şöyle diyor:

"Menşevikler ve Sosyalist-Devrimciler küçük burjuva demokratların değişik türleridir — söz konusu çizginin ekonomik özü ve temel siyasal karakteristiği budur" (Lenin, c.28, s.186).

İşte menşeviklerle Maocular da bu anlamda tek bir çizgidirler. Ortak küçük burjuva özleri köklü benzerliklerini belirliyor. Belli konulardaki biçimsel farklılıkları da aynı çizginin değişik türleri olmalarını belirliyor.

III

İflas eden "teori"lerin yerine şimdi Troçkizm ısıtılıyor

Menşevikleri ve Maocuları kapsayan bu geniş küçük burjuva çizginin başka türleri de vardır. Ve içinde yaşadığımız dönemde, tüm bu türlerde ortak bir sağ öz açıkça sırıtmaktadır. Kemalizm konusunda yükselen koro bunun somut göstergesidir.

Ancak Maocular ve menşevikler doğrudan ve azılı cunta kuyrukçuluklarıyla bu geniş koroda özel bir yer tutuyorlar. Bu nedenle, uzun bir süredir öne çıkan ortaklıklarının özel olarak vurgulanması gerekti.

Şimdi, Türkiye'nin geniş küçük burjuva yelpazesine ilişkin bazı noktalara değinelim.

Teorik açıdan baktığımızda, devrimci durumda siyasal olarak geneliyle devrimci işlev gören ve devrimci demokrat diye nitelenen birçok küçük burjuva hareketin de özü sağdır. Örneğin, Mahir Çayan'ın görüşlerini ele alırsak, görürüz ki, bu görüşler hem Maocularla, hem menşeviklerle köklü benzerlikler taşıyor.

Kemalizm konusunda Çayan'da aynı anlayış vardır. Çayan'ın "devrim durumu" kavramını anlayışı Menşeviklerle ve Maocularla aynıdır ancak o var der, ötekiler yok der. Dış dinamik diye dile getirilen ve herşeyden yalnızca emperyalizmi suçlu çıkararak içerdeki düşmanı

gizlemeye yarayan anlayış Çayan'da da vardır. Çayan da Türkiye'nin yapısını ve devrimi farklı değerlendirmiyor. Kırlardan kentleri kuşatma konusunda Çayan Maocularla aynıdır. Belki Çayan'ı, hepsinden daha dürüst yapan bir nokta ise, Leninizmin, "Türkiye gibi iç dinamiğiyle gelişmemiş ülkeler için geçerli olmadığını" açıkça söylemesidir.

Yine teorik açıdan baktığımızda, küçük burjuva hareketlerde sürekli bir arayış görürüz. Küçük burjuvazi ayrı bir sınıftır ama ara sınıftır. Bağımsız bir teorisi yoktur. Bu nedenle tutarsız, karışık ve kaypak küçük burjuva özü değişmeyen çeşitli "teoriler" peşinde koşar.

Türkiye'de de bu arayış gözlenmiştir ve bugün de gözlenmektedir. Maoculuk çıktığında önemli bir teorik etki yaptı. Bir odak oldu. Birçok harekete bulaştı. Pratikte iflâs etmeye başlayınca ise Maoculuğun da etkilerini taşıyan yeni karışımlar çıktı. Ve bu süreç hep bölünmelerle, binlerce gurubun türemesiyle yansıdı.

Geçtiğimiz dönemde, birçok "teori" zincirleme iflas etti. Şimdi küçük burjuva hareketlerde yeni bir arayış gözleniyor. Ve bu arayış Troçkizm yönünde gidiyor. Kıvılcımlıcılar Troçkist kesildiler. Dev Yol, Kurtuluş gibi hareketlerde Troçkist bölünmeler çıkıyor. Troçkistler ise zaten dört ana ve çeşitli yan kesimlerden oluşuyor. Yani küçük burjuva hareket Türkiye'de yeni bir kargaşaya doğru ilerliyor.

İşçi sınıfımız geçtiğimiz dönemden devrimci yeteneğini net bir biçimde kanıtlayarak çıktı. Küçük burjuva hareketlerde Troçkizme doğru yöneliş, bu gerçeğin tersinden bir yansımasıdır. Artık, işçi sınıfının adını daha çok kullanan küçük burjuva teoriler aranıyor!

Ancak genel küçük burjuva çizgi değişmiyor. Menşeviklerle Maocular arasındaki benzerlik şimdi "yeni" arayışları da kapsadı. Şimdi Maocular, menşevikler ve Troçkistler hep birlikte, bu cuntanın faşist olmadığını ileri sürüyorlar. Kemalizmi faşist iktidara yakıştıramadıkları için Kemalist diktatörlük diye bir "devlet biçimi" ortaya çıktı. Menşeviklerin Amerikancı askersel cuntasına Troçkistler Kemalist diktatörlük diyorlar.

Menşeviklerin ve Maocuların çeşitli cepheleri şimdi Troçkist giysilerle ortaya çıktı. Örneğin, Troçkist bir yayın organı, "en önemli görevlerimizi" sıralarken, ilk önce işçilerin birleşik cephesini kurmayı görev olarak koyuyor. Adı işçi olan bu cepheye girecekleri ise şöyle belirliyor:

"Bugün Türkiye'de sayıları birçok olan burjuva sosyalist ve küçük burjuva devrimcisi hareketler, hemen hepsi Marksizme ve işçi sınıfına inandıklarını söylediklerine göre, işçi sınıfının alt ve üst zümrelerinin çıkarlarını savunan partiler olarak ele alınabilirler".

Ardından ise bu cepheden daha *dar* olarak şu görev konuyor:

"Bu birleşik cephe içinde daha dar, asgari ve acil görev olarak bir demokratik devrimi görenlerle programatik bir blok ta kurabiliriz ve kurmalıyız. Böyle bir programatik ittifaka en yakın olanlar küçük burjuva devrimcileridir. Böyle bir ittifak somutta işçi-köylü ittifakının politik ifadesi olur" (*Dev Weg-Yol,* sayı:11).

Görüldüğü gibi işçilerin birleşik cephesi işçi-köylü ittifakından daha geniş bir cepheymiş! İşçi köylü ittifakı demokratik devrimi hedefliyormuş. O zaman işçi köylü ittifakından daha geniş olan ve demokratik devrimden de daha geri bir hedefi olması gereken işçilerin birleşik cephesinin, Maocuların yurtsever cephesinden, menşeviklerin UDC'sinden tek farkı adının "işçi" olmasıdır. Demokratik devrimden de daha geri hedefiyle işçilerin birleşik cephesi, aynı zamanda Maocuların ve menşeviklerin oportünist aşamalar teorisinin bir başka "yeni" yansımasıdır.

Menşevikler bir ara "Maoculuk, anarşizm, Troçkizm" diye bir tekerlemeyi ağızlarından düşürmüyorlardı. Şimdi bu tekerlemeye kendilerini de katalım ve Maoculukla menşevizmin köklü benzerliklerini vurgularken, aynı çizginin Türkiye'de yayılmakta olan "yeni" türlerine karşı ideolojik savaşıma hazırlanalım.

Halktan özveri isteyecek tek güç komünistlerdir

Memet Kurtalan

Tepeden gelen faşist cunta, tabanda anlamlı bir destek bulamamanın aczi içinde ilk günlerdeki "misyon duygusuyla yüklenmiş, çağaçıcı" ağırbaşlı görünümünü yitiriyor, hırçınlaşıyor. Ekonominin insan iradesinden göreli bağımsız acımasız yasaları çalışıyor.

Ülkedeki, yapısal bunalımın devasa sorunlarının "emir-komuta zinciri ve emirle" pek başedilemezliği cuntaya huzursuzluk-tedirginlik olarak yansıyor. Gerici basında, bu vatan kurtarıcı paşacıkların "birlik ve beraberliklerini" yitirmemeleri temennileri boy gösteriyor. Cunta da açık vermemek için törenlere, basının önüne hep birlikte yapışık kardeşler gibi çıkmaya, vb özen gösteriyor.

Ülkemizde faşizm, devrimci durumu geçici olarak söndürdü ama ona yol açan toplumsal, ekonomik, yapısal bunalımı çözme yeteneğinden yoksundur.

18 milyar dolar borcu olan ve ekonominin çarklarının dönebilmesi için yalnızca petrole bütün elde ettiği dövizi yatırmak zorunda kalan Türkiye'deki faşist yönetimin IMF'nin yeşil ışığına karşın alabildiği, kızgın çöle düşen bir damla yağmur gibidir.

Türkiye'nin sorunlarının çözümü halk yığınlarının engin özverisini istiyor. Bu yığınsal özveriyi sağlayabilmenin tek yolu "siyasal katılım"dır.

Bizim "siyasal katılım" anlayışımız devrimdir. Türkiye'nin irili ufaklı tüm sorunlarının çözüm yoluna sokulması sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimiyle, insanlığın gelişmesine engel olan kapitalizmin yıkılmasıyla olanaklıdır. Ancak bu yol, yığınların gönüllü özverisini, çağ açıcı, coşkulu enerjisini açığa çıkarılabilir. Halk yığınlarının tarihsel girişimi insanlığın ürettiği karşı durulamaz en müthiş güçtür.

Faşizm, bir bakıma tersine çevrilmiş devrimdir. Karşıdevrimdir. Faşizm de, (en mükemmel modeldeki biçimiyle) tersine akıtılmış da olsa belirli oranda "siyasal katılmayı", yığınsal girişimciliği içinde barındırabilir. Faşizm yalnızca baskı ve terörle insanları özveriye zorlamayabilir. Bir başka deyişle, faşizm, ille de baskı ve terörün ürettiği "özveri"ye dayanmak zorunda değildir. 1930'ların Almanya'sında görüldüğü gibi, toplumdaki belirli kesimlerin gönüllü özverisine de dayanabilir.

Ülkemizde dayatılmaya çalışılan faşizmi daha baştan aciz kılan, ona iyice çürümüş-kokuşmuş bir görünüm veren, anlamlı bir yığın desteğine dayanamıyor olmasıdır. Küçük burjuvazinin, alternatifsizlikten doğan kuşkulu bekleyişçiliği, oportünizmin hayal kırıklığına uğrattığı işçi sınıfının sınıf seziSiyle güç toplamak için zamana gereksinim duyması, ancak çok dolaylı yollardan cuntaya zaman kazandırıyor.

Burjuvazinin akıl hocaları durumun farkındadırlar. Daha bilimsel soğukkanlılığı olan kesimi, Atatürkçülüğün üniversite profesörlerince sistemli bir bütün haline getirilip halkın ideolojisi yapılmasını öneriyor.

Küçük burjuvazinin o en derindeki "yurtsever" duygularını ayağa kaldırabilmek, 1974'lerin Kıbrıs çıkartmasının yol açtığı "birlik ve beraberlik" histerisini ayaklandırmak için Kerkük ve Musul Türklerini "kurtarmayı" önerenler de var.

Bunların hiçbirisi değirmeni döndürmeyecektir. Halkımız için tek kurtuluş yolu sosyalizmdir. Toplumumuzu içine düştüğü derin ekonomik-toplumsal bunalımdan kurtaracak olan tek şey *toplumsal özveridir.* Emekçi halktan özveri isteyebilecek tek güç, işkence, kan, ölüm içinde, gün 24 saat onlar için özveriyle çarpışan komünistlerdir. TKP-*İşçinin Sesi*'nin 5. Yaz Taarruzu işte bu özverinin bir parçasıdır.

Menşevik barikatlar sökmeyecek

Kirve Kalender, Paris

Faşist cuntanın faşist "olmadığı"(!) yolundaki teslimiyetçi-ihanet çizgilerini savunurken menşeviklerin kalkan olarak kullandıkları olgu, kardeş komünist partilerin cuntayı faşist olarak değil, "askersel" olarak nitelemeleri yaygaralarıdır.

Dünya devriminin çıkarlarına ters olan ve Türkiye'deki objektif şartları yansıtmayan bu "askersel diktatörlük"(!) tesbitinin kökeninde uluslararası komünist hareketin bir bütün olarak sağa kayışı nedeninin yanında, menşeviklerin uluslararası komünist hareketi ve kardeş komünist partileri yanlış bilgilendirmeleri etmeni de vardır.

Ama şurası da bir gerçektir ki, menşeviklerin "anti-Sovyetiktir" "goşisttir" "milliyetçidir" diye karalamalarla, Anadolu devriminin utkusu uğruna savaşan komünistlerle kardeş komünist partilerin arasına çektiği uğursuz barikatlar, oportünist setler giderek aşılmakta ve böylelikle de kardeş komünist partilerin Türkiye konusunda somut ve doğru bilgiler alması sağlanmaktadır.

Örneğin Fransa'da Türkiye'deki faşist darbe sonrası FKP yayın organlarında baş gösteren iki farklı değerlendirme (*"la vie du Parti"*nin "faşist cunta", *"L'Humanite"* nin "askeri cunta" demesi) Kürt-Türk komünistlerinin FKP'deki çalışmaları ile *L'Humanite* basın sorumlusunun cuntayı faşist olarak nitelendirmesine ve FKP tabanında da cuntanın faşist olarak nitelenmesi eğiliminin güçlenmesine yol açmıştır.

Mayıs ayı içerisinde FKP' nin Chalon seksiyonu bünyesinde oluşturulan "Kürt-Türk Dil Grubu" çıkardığı bir Fransızca bildirinin Türkiye ile ilgili bölümünde bakın neler deniyor:

"İşçiler, Yoldaşlar, Dostlar... Faşist-askeri cunta ABD emperyalizmi ve NATO'nun stratejisinde saldırgan askeri ve siyasi bir taktiktir. O, yalnız Türkiye halklarına karşı değil, dünya sosyalist sistemine, ulusal kurtuluş hareketlerine ve uluslararası işçi sınıfı hareketine de karşı bir taktiktir. Bu askeri saldırganlığın amacı; anti-komünizm maskesi altında kapitalist-emperyalist sistemin bunalımını geçiştirmek uğruna, Orta-Doğu halklarına karşı yöneltilen gangsterce politik, askeri, siyasi stratejiyi uygulamaktır.

"Faşist-askeri cunta yalnız 1 Mayıs'ı yasaklamakla kalmadı, fakat aynı zamanda

(Devamı 12. sayfada)

(Baştarafı 11. sayfada)

tüm sendikal kuruluşları yasakladı. Tüm belediye ve üniversite kadrolarını yasakladı (TÖB-DER, DİSK, TÜMAS, KÖY-KOOP, TMMOB, DHKD vb). Faşist-askeri cunta daha ilk günlerinde Türkiye proletaryasına ve Kürdistan halkına karşı saldırıya geçti. Cunta yüzbinlerce insanı tutukladı ve göz altına aldı. Onlarca kişi asıldı. Elliden fazla kişi işkencede öldü (İlhan Erdost, Metin Aksoy, Abidin Ceylan, vb). Dört yüzelliye yakın kişi idam cezasına çarptırıldı. Bunlar arasında Kurtuluş, TKSP ve diğer siyasal guruplardan kişiler de var.

"FKP hariç Fransız kamuoyuna hiçbir zaman Türkiye'de çiğnenen insan haklarından söz edilmedi. Aksine Avrupa hükümetleri faşist-askeri cuntaya ekonomik ve askeri destek sağladılar. Bu yardım insan haklarının özüne tamamen aykırıdır. Türkiye faşist cuntasına böyle bir yardım tıpkı Şili ve El Salvador'a yapılan yardım gibi halkların çıkarlarına değil, tamamen ABD emperyalizminin Orta-Doğu'daki stratejik, askeri ve politik çıkarlarına hizmet eder. Türkiye'deki faşist askeri cuntayı ve NATO'yu güçlendirmek, Batı Avrupa' ya 'Perşing-2' füzelerini yerleştirmek gibi yeni bir dünya savaşının hazırlığını içermektedir.

"Yoldaşlar,

"Halklarımız asla bu askeri ve politik stratejinin kurbanı olmak zorunda değildirler. Bunun içindir ki, Fransa'daki tüm Fransız emekçilerini, göçmen emekçileri, Fransız işçi sınıfıyla dayanışmaya; Fransa işçi sınıfını Türkiye proletaryasıyla ve tüm Türkiye halklarıyla dayanışmaya çağırıyoruz..."

Şimdilik "sevgili menşeviklerimize" (!) şu kadarını hatırlatmakla yetinelim. Proleter enternasyonalist Kürt-Türk komünistleri bu alandaki uğursuz barikatlarınızı ve oportünist setleri aşarak menşevik kokuşmuşluğunuzun zayıf halkalarını çoğaltacaktır.

Haydi görev başına!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

OYAK'ı tanımak, cuntayı tanımakla yakından bağlıdır

Emek Çalışma Gurubu

Bir Nisan 1960'da kuruluşuyla OYAK (Ordu Yardımlaşma Kurumu), üniformalı finans kapitalin örgütlenişinde ilk adım oluyordu. Bugün faşist cunta Türkiye'de finans kapitalin yalnızca bir temsilcisi değil, aynı zamanda üniformalı finans kapitalin kendisidir. Faşist darbenin ardındaki sınıfsal ve ekonomik gücün anlaşılmasında OYAK'ın sergilenmesi büyük önem taşıyor.

I. OYAK'ın kuruluşu

Türkiye'de ordunun, tekelci kapitalist döneme uyarlanışı ve kapitalist ekonomide bir güç olarak ortaya çıkışı 1960'ların başında olur.

Amerikalı uzmanların ayrıntılı çalışmalarıyla, uzun, tartışmalı bir dönemden sonra görünüşte OYAK, askerler arası bir yardımlaşma kurumu olarak 43.9 milyon lira sermaye ile kuruldu. Subayların maaşlarından %10, yedek subaylardan %5 kesintilerle oluşturulan bu sermaye 1972'ye kadar bir milyar liranın üzerine çıktı.

OYAK tüzüğüne göre subaylar yardımlaşma fonundan borç para alıp ev, ev eşyaları vs. satın alabiliyorlar. 1970'lerin başındaki kurallara göre, askerlikten emekli olanlar fona yatırdıkları parayı yüzde 5 faizle geri alabiliyorlardı. Kârın yüzde ikisi de ayrıca seksen binin üstündeki hissedarlara dağıtılıyordu. Bu "demokratik" kâr dağıtımında, maaşlarından yüzde beşi zorunlu olarak kesilirken, yedek subay adayları dışarda tutuluyorlardı. Tabanda, kâr dağılımının yetersizliğine karşı, bir takım zayıf çıkışlar oldu. Fakat bu çıkışlar, generaller tarafından, "gelecekteki askeri nesiller için daha büyük kârlar sağlamak için şimdi kâr dağıtımının düşük tutulduğu" gerekçesiyle susturuldu!

Kuruluşunun altındaki esas amacı gizlemek için OYAK bir askeri yardımlaşma kurumu olarak tanıtıldı. Görünüşte böyle tanıtılan OYAK, binlerce askerin maaşlarından kesilen paralarla ve işçilerin sömürülmesiyle, kısa zamanda yoğun ve merkezi denetimi yüksek bir sermaye birikimi sağladı.

II. OYAK'ın gelişimi

OYAK'ın kurumsal varlığı, burjuva hükümetleri tarafından çıkarılan yasalarla sağlamlaştırılmıştır. Özellikle vergi yasalarında yapılan değişikliklerle, bir kamu kuruluşu niteliği verilerek OYAK birçok vergiden dışlandı.

1960'larda OYAK yeni vergi sistemine bağlandı. Bu vergi sistemine göre holdinge bağlı yan kuruluşlar kâr transfer etmedikleri sürece vergi dışı tutuldular. OYAK, gelirleri üzerinden %25 kurumlar vergisi ödemiyordu. Ayrıca iş anlaşmalarından kesilen %10 damga vergisinden dışlandığı gibi, üyelerinden alınan, ya da üyelerine ödenen paralar da vergi kapsamına alınmadı. (*Time*, 11 Eylül 1972).

Oniki Eylül faşist darbesinin generallere tanıdığı güçle getirilen yeni vergi yasası da, yurt dışında yatırım yapan OYAK gibi tekellerden kurumlar vergisi alınmasını kaldırdı. Böylece 1969'da yapılan 223 milyon liralık yatırıma karşılık 126 milyon lira kâr edilirken, 1980'de 900 milyon lira kâr edildi. (*Financial Times*, 22 Aralık 1980).

OYAK'ın yatırımları

OYAK bugün Türkiye'nin en büyük holdinglerindendir ve yurt dışında yatırımları olan bir kuruluştur. Uluslararası tekellerle birlikte işletilen yatırımlarda 1.6 milyar liralık katkısı vardır. Türkiye'de yatırımları taşıt endüstrisinden petro kimya endüstrisine kadar birçok alanı kapsamaktadır. 1970 sonuna değin, OYAK'ın endüstriyel yatırımlarının yüzde 49'u taşıt araçları kolundaydı. Holdinglerinin, OYAK Renault fabrikalarında yüzde 42, International Harvester (Biçer-döver makinaları, tarım araçları yapımı) ile birlikte TUE fabrikalarında yüzde 10 payı vardır. Petkim'de yüzde 20, Türk-Petrol'deki yüzde 8 ve Goodyear lastik fabrikalarındaki yüzde 7 katılımın dışında çimento, gıda maddeleri ve tarım-kimya endüstrilerinde katılım oranları yüzde 30-60 arasında değişmektedir (*Time*, 11 Eylül, 1972).

OYAK'ın hızlı gelişimini sağlayan bir etken de yapım endüstrisinde geçerli dalları örgütleyişidir. Bunun en canlı örneği de yüzde 11 payının olduğu, askeri elektronik araçlar üretim endüstrisi ASELSAN'dır. Bu kompleks ordu için askeri telsiz üretmek yanında, sivil amaçlı elektronik araçlar da üretmektedir.

Bir kez, Türkiye'de ordu-

nun alt yapı hizmetleri, eskiden beri ordunun kendisince karşılandığı için, ordu birçok askeri malzemenin üretiminde tekelleşmiştir. İkinci olarak, dış satım amaçlı her girişim, burjuva hükümetleri tarafından desteklendiği için, dışarıya yönelik savaş endüstrisinin geliştirilmesinde OYAK'a birçok olanaklar tanınmıştır. Bir diğer nokta da elektronik endüstrisi Türkiye'nin yeni gelişen endüstrilerinden biri olduğu için askeri elektronik araç üretiminde tekelleşmenin kolay olmasıdır.

OYAK kısırlaşmış endüstrilerde de çıkış yolu bulabilmiştir. Örneğin inşaat sektörünün önü, özellikle son yıllarda halkın alım gücünün düşük olmasından kapanmıştı. Cuntanın bu sektörü canlandırma amaçlı çözümü, "toplu konut yapım projesi", diğer tekeller yanında OYAK için de bir çözüm oldu. Yeni kurulan prefabrika ev yapım şirketi OYAK Kutlutaş, toplu konut yapım projesi doğrultusunda subay aileleri için binlerce daireli konut yapımını üstlenirken, yurtdışında da önemli ihaleler kazanmaktadır. Son olarak Irak'la 160 milyon dolarlık inşaat projesi, İsviçre'nin ileri gelen holdinglerinin rekabeti yenilerek kazanılmıştır.(*Middle East Economical Digest,* 21 Mart 1981, s.42).

Ağır metalurji gibi can alıcı bir endüstri dalında Adsaş, yeni bir OYAK yatırımıdır. OYAK'ın ayrıca Mobil ve Shell petrol şirketleri ve Hilton otel tröstüyle de ilişkileri vardır.

OYAK'ın, Renault, MAIS Regie Renault, MAT ve TOE International Harvester gibi uluslararası otomotiv tekelleri ile Türkiye'deki yatırımları yüzde 10 ile yüzde 90 arasında değişmektedir. Goodyear firması ile birlikte araba lastiği üretimine de el atmıştır. Yurt içinde özellikle binek arabaları üretimi sıfıra düşmüşken, OYAK-Renault 1980 yılında Batı Afrika ülkelerine 2400 otomobil, Fas, Cezayir ve Fildişi Kıyısı ülkelerine 2910 motor-vites gurubu satmıştır. 1981 yılı içinse, cuntanın verdiği güvence ile 3500 otomobilin ve 8000'in üzerinde yedek parçanın dış satımı planlanmıştır (*Cumhuriyet,* 13 Ocak 1981).

OYAK Renault'nun "başarılı" olmasında, Renault otomobillerinin orduda, polis teşkilatında, devlet dairelerinde makam otosu olarak kabul ettirilmelerinin önemli payı vardır.

Ayrıca otomobil yedek parçaları dışalımını engelleyen yasalara karşın, Renault'un tüm parçaları dışarıdan alınıp, Türkiye'de birleştirilebilmiştir.

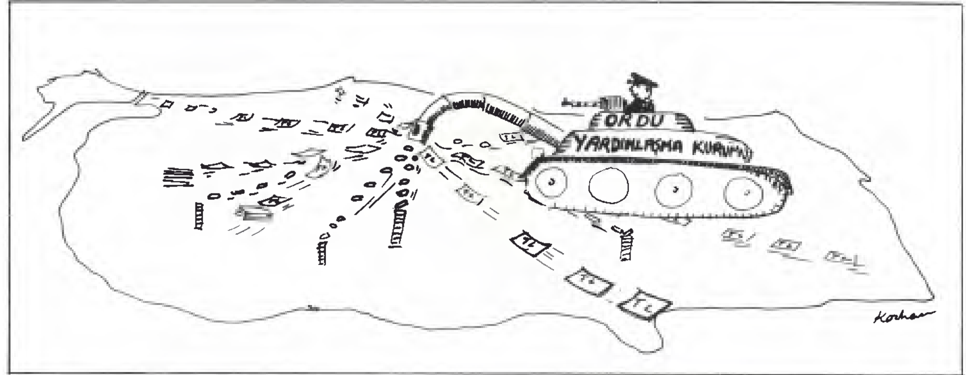
Ordu Güçlendirme Vakıfları

Üniformalı finans-kapitalin öteki örgütleri, kara, deniz ve hava kuvvetlerini güçlendirme vakıfları "vakıf" adı altında, "milli savunma", "vatan, millet" sömürüsüyle, halktan, yurt dışındaki işçilerden para topluyorlar. Bu paralarla oluşturulan sermaye çeşitli askeri malzeme üretimi girişimlerinde doğrudan, ya da katılım şeklinde kullanılmaktadır.

Kıbrıs'ın işgalinin hemen ardından oluşan psikolojik ortamda kurulan bu kuruluşlar aracılığıyla halka yapılan "yardım" baskısı özellikle 12 Eylül darbesinden sonra çok arttı. Yurt dışındaki işçilerin dövizlerine de el atmak amacıyla konsolosluklarda çeşitli yardım komiteleri kurulurken, bankalarda da hesap numaraları açılıyor. Geçen Aralık ayında yalnız Kara Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı'na yapılan "yardımlar" ayda 20 milyon lirayı geçerken, Sivas Kapalı Cezaevi'nde 638 tutukludan 120 bin lira toplandı. Aynı ay içinde Deniz Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı'na Hatay ilinden 4 milyon lira toplanırken, Koç Holding 24 milyon lira bağışlıyordu. (*Tercüman,* 19 Aralık 1980).

Toplanan sermaye ile kurulan orduya bağlı çeşitli üretim birimlerinde, OYAK'ın hisselerinin olduğu kamu endüstrisi kuruluşlarında (ASELSAN gibi) ve bir takım özel sektör kuruluşlarında ortaklaşa üretilen çeşitli askeri malzeme, bazı Orta Doğu ülkelerine pazarlanmaktadır. Örneğin Libya'ya 2 tank çıkarma aracı ile 18 personel çıkarma aracı satılmıştır. Yine aynı ortak kuruluşlarla İspanya ve Avusturya arasında "savunma endüstrisinde teknoloji transferini gerçekleştirmek ve dışsatıma yönelik" çeşitli görüşmeler sürüyor. Bu konuda Irak, bazı körfez ülkeleri, Nijerya, Suudi Arabistan ve Somali gibi ülkelerle belli düzeyde anlaşmalar yapıldı.

Finans-kapitalin faşizm isteminin askeri bir darbeyle gerçekleşmesi, generallerin burjuvazinin genelde koruyuculuğunu yapan ordunun başında olmalarının da ötesinde, OYAK gibi bir finans-kapital kuruluşunun başında olmalarıyla doğrudan bağlıdır.

III. OYAK'ın yönetimi

OYAK yönetimi yukarıdan aşağıya, Temsilciler Meclisi, Yönetim ve Denetim kurullarından oluşuyor. Cunta bu organlarla içiçedir. Temsilciler Meclisi üyeleri MGK'nın da üyeleri olan ordu komutanları ve savunma bakanı tarafından atanır. Genel Kurul'un 38 üyesinin 20'si bu meclis tarafından seçilir. Öteki üyelerini ise savunma bakanı, maliye bakanı, genel kurmay başkanı, ordu komutanları ve çok daha önemlisi sanayı ve ticaret odaları başkanları banka ve borsa birlikleri başkanları oluşturuyor. Savunma bakanı tarafından seçilen üç özel sektör temsilcisi de genel kurulun, finans-kapitalin OYAK içindeki üniformalı olmayan kesimi!

Bu dönemde faşist cuntanın, devletin tepesinde bulunmasının avantajlarından OYAK alabildiğine yararlanıyor. Döviz transferleri, dışsatım anlaşmaları, kredi kaynaklarının bulunması vb. alanlarda OYAK'a "öncelik" tanınmaktadır. OYAK bu "önceliğe" dayanarak şimdi banka sahibi olmak ve çok uluslu şirketlerle birlikte ya da doğrudan dış yatırım alanlarını ve katılım oranlarını artırmak için çalışıyor (OYAK sermayesinin yüzde 10 kadarı dış yatırımlara bağlıdır).

IV. OYAK'ı anlamamak cuntanın kimliğini şaşırmaktır

TKP Leninci kanadının faşist darbenin ardından yayınlanan Eşgüdüm Komitesi bildirisinde faşist cuntanın niteliği şöyle tanımlandı: "Bugün ülkeyi yöneten askersel cunta, finans-kapitalin yalnız üst düzeyde bir aracı değil, finans-kapitalin bir kesiminin ta kendisidir. *Üniformalı finans-kapitaldir.*" *(TKP Eşgüdüm Komitesi Bildirisi,* 29 Kasım 1980) Darbeyi yapan gücü böyle tanımladıktan sonra darbenin adı açıktır: Faşist darbe. Bu denli net bir konuyu TKP menşevikleri ve Troçkistler ideolojik kargaşaya dönüştürdüler.

(Devamı 14. sayfada)

(Baştarafı 13. sayfada)

Menşeviklerin yayın organı *Kurtuluş*'un Şubat sayısında OYAK üzerine bir yazı yayınlandı. (*Kurtuluş*, 20 Şubat 1981, sayı: 235, s.9). OYAK yatırımları ve yönetimi üzerine bilgi verildikten sonra, OYAK'ın politikası inceleniyor. Yazının başlığı da, Lenincilerin 26 Kasım tarihli Eşgüdüm Komitesi bildirisinden esinlenmiş: "Üniformalı Tekelci Patronlar; OYAK". Yazı 12 Eylül darbesini "diğer sanayi guruplarıyla kaynaşan OYAK patronlarının ülkemizde edindikleri ekonomik-politik gücü gösteren bir gelişme" olarak niteliyor. Bu yüzden de (nedeni açık değil), darbeye askeri darbe diyor.

Oniki Eylül darbesini menşeviklerin dedikleri gibi "diğer sanayi guruplarıyla kaynaşan OYAK patronları" yaparsa, bu darbe yalnızca askeri bir diktatörlük olmaktan çıkar. Üniformalı finans-kapitalin örgütünü doğru tanımladıktan sonra, "patronların" darbesinin *faşist* niteliğini tanımlamada atlamak, hâlâ bu Atatürkçü "patronlardan" birşeyler beklendiğinin, burjuva kuyrukçuluğunun açık göstergesidir. Bu, OYAK gibi holdinglerin başını tutan en gerici finans-kapital aracılığıyla "toplumsal ilerleme" bekleyen reformcu bir politikanın sonunda gelip tıkandığı yerdir.

Oportünistler, Troçkistlerle "cuntayı faşist görmemede" anlaşıyorlar. Bugün Troçkistler cuntayı Bonapartist olarak niteliyorlar ve faşist özünü yadsıyorlar. Gerekçe olarak da sınıflar üstü olduğunu gösteriyorlar. Yani "sağa da karşı, sola da karşı"! Cuntanın yüzü her geçen gün açığa çıktıkça, onların da iplikleri pazara çıkıyor, ama hâlâ cuntaya faşist demek işlerine gelmiyor.

O halde sormak gerek menşeviklerle Troçkistlere: *Türkiye'nin ikinci büyük holdingi durumuna gelmiş, sermayesi 20 milyar liranın üstünde, şirketlerinde 20 binden fazla işçi çalıştıran Milli Güvenlik Konseyi ve Genel Kurulu'ndaki TÜSİAD üyeleri ile OYAK patronları kimdir? Bunlara faşistliği yakıştıramamanızın kerameti nedir?*

İngiltere'd ki s n yağma olaylarının düşündürdükleri

Ahmet Kadırgalı

İngiltere, son haftalarda, uzun bir süredir görülmemiş tür olaylara sahne oldu.

İki ay önce Londra'nın Brixton semtinde siyah gençlerle polis arasında çatışma çıktı ve dükkânların yağmalanması, binaların, otomobillerin yakılmasıyla sonuçlandı. Daha sonra, Liverpool'da başlayan yağmalama kısa sürede çeşitli endüstri kentlerine yayıldı. Bir-iki yer dışında olaylara katılan gençlerin sayısı 150-300 arasında, yaş ortalaması 13-15 arasında değişti. Polis, bu çok küçük gruplara önce hiç ilişmedi. Hatta yağmalara seyirci kaldı denebilir. Daha sonra zehirli gaz tüfekleri (CS gazı) kullandı.

Olayların genel değerlendirmesinden önce nedenleri üzerinde duralım.

Olayların nedenleri

Yağmalara yol açan nedenlerin hepsi çökmekte olan bir emperyalist ülkenin koşullarına ve kapitalizmin genel bunalımına bağlıdır. Bu temelde, nedenler, işsizlik, ırkçılık, polis baskısı, kentlerin bakımsızlığı, eğitimin çökmesi, ailenin dağılması olarak beliriyor.

Bu nedenleri burjuvazi de görüyor ama o, gerçek nedenleri gizlemeye çalışarak, üstünkörü, yüzeysel önlemler öneriyor. Örneğin, çatışmalara çok sayıda çocuğun katılması, ailenin ve öğretmenlerin çocuklara söz geçiremeyişine bağlanarak, sorun basit bir disiplinsizlik sorununa indirgeniyor. Muhafazakâr içişleri bakanı ailelerin şimdi olduğu gibi 14 değil, 17 yaşına kadar çocuklarının açtığı zarardan sorumlu tutulmasını istiyor. Fakat yaşamın gerçeği o ki, ne aile, ne okul 11 yaşındaki çocuklara bile söz geçiremiyor.

Eğitim her bakımdan tam bir çöküntü içinde. İşsizliğin 3 milyonu aşmasına karşın, matematik, fizik gibi konularda Londra okullarında öğretmen eksiği var. 16 yaşına kadar zorunlu olan eğitim süresince birçok öğrenci okuma yazmayı ancak öğreniyor. 16 yaşında yaşama atılan gençlerin önemli bir kesimi, eğilimler böyle devam ederse, yaşamları boyunca işsiz kalacaklar. Patlamaların başgösterdiği Liverpool'da siyah gençler arasında işsizlik oranı yüzde 47, beyaz gençler arasında yüzde 43'tür. Tahminler bu rakamın gelecek yaza ülke ortalaması olarak yüzde 63'e çıkacağını gösteriyor.

Normal olarak ekonomik kriz dönemlerinde eğitim programlarına ağırlık verilerek gençliğin işsizlik sorunu bir ölçüde hafifletilirken, İngiltere'de Muhafazakar hükümet eğitim bütçesini 1981'de yüzde 3.7 kıstı. 1982'de yüzde 4.2 bir kısıntı daha planlıyor.

Kentlerin işçi semtlerinin yoksulluğu, bakımsızlığı, konut sorunu hükümetin belediyelere yaptığı yardımda ve konut yapımında yaptığı kesintilerle daha da kötüledi. Konut yapımına ayrılan harcamalar 1980-1984 arasında yüzde 50 azaltılacak. Bu İşçi Partisi hükümetinin 1977'de yayınladığı programla karşılaştırıldığında 1984'e kadar 500,000 daha az konut inşa edileceğini gösteriyor.

Konut sorununa ilişkin istatistikler Engels'in *İngiltere'de İşçi Sınıfının Durumu* kitabındaki gözlemlerini çağrıştırıyor. Resmi istatistiklere göre evsizlerin sayısı 57.000, 3.2 milyon konut kötü durumda, bunların 794 bini yaşamaya elverişli değil, 921 bininin banyo, tuvalet veya mutfağı yok. 1,5 milyonu tamire muhtaç ve her yıl 55 bin ev çürüyor. Evlerin yüzde 33'ü 1919 öncesi yapılmış ve şimdiki ev yapımı hızıyla ancak 600 senede yenilenebilir. Büyük bir kriz içinde bulunan inşaat sektöründe işsiz sayısı ise 300.000.

Savaş harcamaları, bütçede tuttukları yüklü orana karşın artmaya devam ediyor. Son olarak hükümet 3 atom başlıklı Polaris füzesini 8-17 atom başlıklı Trident füzesiyle değiştirmek için 2000 senesine kadar 5.000-7.000 milyon sterline mal olacak bir anlaşma imzaladı. Araştırma bütçesinde silahlara ayrılan oran yüzde 55'e çıkartılarak, üniversite harcamalarındaki kesintilerin bu sektörü etkilememesi sağlandı. (Bu oran, Federal Almanya'da yüzde 11,6, Fransa'da yüzde 35,4, İtalya'da yüzde 3,2). Savaş harcamalarındaki artış bir yan etki olarak konut yapımında yalnızca bir kolu geliştirdi. O da, bir evin yarı fiyatına satılan nükleer bomba sığınakları yapımı!

Irkçılık ve yabancı işçilere polis baskısı da patlamalara yol açan nedenler arasındadır. Bazı bölgelerde polis, özellikle siyah gençlere karşı kötü davranıyor. Gençler boş yere dövülüyor, tutuklanıyor.

Olaylar sırasında polisin tutumu ilginçti. İlk başlarda olayların çapının büyümesine zemin hazırlayan bir tutum olarak düşünülebilir. Polise İngiltere'de (İrlanda hariç) ilk kez CS gazı kullanma olanağını tanıyan bu yumuşaklığın güçsüzlük belirtisi olmadığını bir hafta sonra Londra'da yaşanan olaylar kanıtladı.

Polis sert olduğu yerde öylesine sertti ki, halkın içine özel olarak duvar veya kapı delmek için yapılan dum dum kurşunu etkinliğinde CS gazı

kurşunları sıktığı, beş kişinin doğrudan isabet alarak ağır yaralandığı, bunun gaz yapımcılarını bile hayrete düşürdüğü *New Statesman* adlı dergide açıklandı. Bu haberi günlük gazeteler daha sonra verdi.

Neden yağmacılık?

İngiltere'deki son olaylar, bu ülkede de toplumun derinlerinde bir hareketlenmenin başlamakta, koşulların değişmekte olduğunu belli ölçüde yansıtıyor. Ancak asırlık emperyalist bir ülkede, hareketlenmenin ön habercisi olarak ortaya çıkan bu tepkisel olaylar, aynı zamanda asırlık emperyalizmin çürük, yoz etkilerini de taşıyor.

Olaylarda siyasal bir istem, hatta *hiçbir istem* öne sürülmedi. Yağmalamalar, ancak doğru bir siyasal kanala akıtılması gereken bir potansiyelin varlığını gösterdi. Ama olayların kısa dönemde nesnel olarak oynadığı siyasal rol oldukça karışıktır.

Olayların ilk başlangıcında polis "yumuşak" davrandı. Bu arada polisin güçsüz kaldığı, bu yüzden de yaralı verdiği, yeterince donatımlı olmadığı, silah taşıması ve daha ağır yasalar çıkması gerektiğine ilişkin, geniş bir kamuoyu yaratıldı. Ardından, olaylar fazla yayılmasın diye polis tutum değiştirdi ve hiçbir yeni donatım, yasa, vb gerekmeden, olayları bastırdı. Ancak, yaratılan kamuoyundan yararlanarak bir adım ileri attı ve CS gazı kullandı.

Olaylara katılanların hemen hepsi çocuk denecek yaşta gençlerdir. Londra'nın Brixton semtinde siyah gençlerle polis, Southall semtinde "Dazlaklar" denen ve yabancı düşmanı, ırkçı beyaz gençlerle Asyalı gençler arasında çarpışmalar oldu. Bu iki yer dışında olaylara katılan gençler oldukça karışıktır. "Dazlaklar", saçlarını yeşile, mora boyayan "Punk"-lar, beyazlar, siyahlar, hepsi olaylarda vardır. Southall dışında, hemen hepsinde değişik ölçülerde yağma olmuştur.

Olaylara katılan gençlerin sınıfsal yapısı da karışıktır. Ana olarak işçi sınıfının alt kesimlerinin gençleri ve lümpen ögelerdir. Olayların altında yatan toplumsal nedenler haklıdır ancak olayların kendisi, komünistin onaylamasını olanaksız kılan yönler taşıyor.

Şimdi olayların sınıfsal katılımıyla aldığı yağmacı biçimler arasındaki ilişkiye bakalım.

İşçi sınıfıyla bağlı olduğu ölçüde bu olaylar, çok geri bir düzey yansıtmaktadır.

Yürükoğlu yoldaş, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında işçi sınıfının gelişimine ilişkin Marks ve Engels'in görüşlerinin bir derlemesini yapmış ve şöyle demişti:

"Proletaryanın bir sınıf olarak gelişmesi, burjuvaziye ve onun dayattığı düzene karşı başkaldırması çeşitli tarihsel aşamalardan geçmiştir.

" 'Bu başkaldırmanın en ilk, en kaba ve en az sonuç veren biçimi suçtur' (Engels). Kendisinin neden böyle kötü, burjuvaların böyle iyi yaşadığına akıl erdiremeyen işçilerin toplumda çoğalmasıyla birlikte, örneğin hırsızlık da çok arttı. Fakat kısa zamanda işçiler bunun birşeye yaramadığını anladılar. Hırsızlık yaparak düzene isyan eden tek bir kişi... Bu nedenle suç hiçbir zaman emekçi kamuoyunun evrensel anlatımı olmadı. Bu aşamada protesto tek tek kişilerin olduğundan sınıf savaşımından söz edilemez. Dolayısıyla işçi sınıfı bu aşamada kendiliğinden sınıftır.

"Bir sınıf olarak proletarya burjuvaziye karşı ilk tepkisini endüstri devrimiyle kullanılmaya başlanan makinalara karşı gösterdi... İşçiler kendilerini işsiz bırakan makinaları kırdılar, fabrikaları yaktılar... Yine düzenin karşısında güçsüzler, yine düzen 'suç'u işleyenleri acımasızca eziyor. İşçi sınıfı bu aşamada da kendi sınıf çıkarlarını ve düşmanını anlamış, asıl düşmana karşı örgütlenmiş değil, hâlâ 'kendiliğinden sınıftır" (*Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, Beşinci basım, s.86).

Yukarıda sözü geçen "suç" olgusu, İngiltere'deki son olaylarda yağmayla, dükkânları yıkıp dökmekle kendini göstermiştir. Bu, olaylara katılan işçi gençler için çok geri, "kendiliğinden sınıf" düzeyinde bir tepkidir.

Proletaryanın klasik toprağı olan bu ülkede, son olaylarda işçi gençlerin çok geri "suç" düzeyinde bir tepki göstermeleri bugün onaylanacak bir olgu değildir. Proletaryanın tarihsel gelişimi içinde hırsızlık, makinaları kırma gibi tepkiler o sınıfın gelişme sürecinin parçası olarak anlaşılabilir ve hak verilebilir. Ama 20. yüzyılın sonunda yine İngiltere'de bunlar gerileme olur.

Şunu da söyleyelim ki, bu son olaylar, İngiltere işçi sınıfının genel bilinç düzeyinin tipik bir yansıması değildir. İşçi sınıfının genel sınıf bilincindeki gerilemenin alt kesimlerde ne düzeylere ulaştığını göstermesi bakımından önemlidir.

Alt kesimlerde kendini yağmayla gösteren gerileme, daha örgütlü kesimlerde de, örneğin makinaları kırmaya benzer bir biçimde, yeni teknolojiye karşı tutucu grevlerle yansımaktadır. Son olaylarda da yansıyan genel bir gerileme olduğu açıktır ve bu gösteriyor ki sınıf bilinci yüzme öğrenmek gibi birşey değildir. Zaman içinde aşınıp yok olabiliyor.

Ayrıca, zaman içinde İngiltere işçi sınıfına, sınıf savaşında deneyimsiz dış ülkelerden çok sayıda yeni katılımlar olmuştur. Bu yeni katılımların çoğunluğu işçi sınıfının alt kesimlerini oluşturmaktadır. Şu açıktır ki, İngiltere gibi bir ülkede, proletarya bu alt kesimleri içinde eritip ilerletememiştir çünkü genel olarak kendi sınıf bilincinde aşınma söz konusudur. Bunda ise emperyalizm olgusunun belirleyici rolü vardır.

İkinci olarak lümpen ögelere bakalım. Bu konuda söylenecekler daha kesin ve kısadır. Kapitalizmin lümpen proletaryayı yaratan sorunlarına olduğu kadar, lumpenlere de karşıyız. Engels, *Almanya'da Köylü Savaşı*'na önsözde şöyle diyor:

"Lumpen proletarya, merkezi büyük şehirlerde olan, tüm sınıfların bozuk ögelerinden oluşan bu tabaka, olabilecek bağlaşıkların en kötüsüdür. Bu ayak takımı tamamen satılık ve tamamen arsızdır. Eğer Fransız işçileri her devrimde evlerin üzerine 'Mort aux voleurs!' 'Hırsızlara ölüm' diye yazdılarsa ve hatta bazılarını kurşunladılarsa, bu mülkiyete saygıdan değil, herşeyden önce bu çeteden kurtulmayı haklı olarak gerekli gördükleri içindir. Bu alçakları muhafız olarak kullanan, ya da onların desteğine dayanan her işçi lideri, yalnızca bu tutumuyla kendinin harekete ihanet ettiğini kanıtlamış olur".

Son olaylarda yağmalara damgasını vuran, kuşkusuz asıl bu lumpen ögelerdir. Ancak böyle birşeye izin vermek, hatta bunlarla birlikte davranmak işçi gençler için de yeterince kötü bir nottur.

Sonuç

Bugün İngiltere'de yağmalamalara işçi gençlerin de katılmasına yol açan sınıf bilincindeki gerileme nedeniyle işçi sınıfı, genelde bu patlamaları doğru bir siyasal kanala akıtmaya hazırlıksızdır.

Sendikalar ve İşçi Partisi, olayların toplumsal ve ekonomik nedenleri üzerinde durarak patlamaları siyasal yöne akıtmaya çalışıyorlar. Ancak işçi sınıfının kendisinin doğru bir siyasal bilinç edinme sorunu duruyor. En önemlisi Komünist Partisi'nin gerçek bir yol gösterici olabilmesi sorunu orta yerde duruyor.

Olayların gidişi, bundan böyle burjuvazinin yığını suça itmede mi, yoksa kendisi doğru çizgide gelişmeye başlayacak bir işçi hareketinin bu potansiyeli içermede mi başarılı olacağına bağlıdır. Her durumda bu olaylar İngiltere'nin siyasal yaşamında kalıcı iz bırakacaktır.

Son söz olarak Türkiye işçi sınıfının savaşımıyla ne denli onur duyulması gerektiğini vurgulayalım. Türkiye'de değil 150-200 çocuk sokağa döküldüğünde yüzbinler İstanbul'u, İzmir'i zaptettiğinde tek bir yağmalama olmamıştır. Yağma işçi sınıfına, onun bilincine yabancıdır. Türkiye işçi sınıfının bu tutumunun nedeni, ulusal bir "üstünlük" değil, sınıf savaşının düzeyinin, buna bağlı olarak işçi sınıfının siyasal bilinç düzeyinin farklılığıdır.

MUHABİR GURUPLARI

Halk her yerde söyleniyor

Faşist diktatörlük onuncu ayını doldurdu. İşkenceyle, baskıyla, zamla zulümle dolu 10 ay!

İlk aylarda burjuva basını ordu için son kozumuz, son ümidimiz şarkısını söylüyordu. Fakat şu on ay içinde halkımız ordunun da gerçek yüzünü daha iyi gördü. Zamın, zulmün, işkencenin kendisine tam da bu faşist ordu eliyle yapıldığını gördü, görüyor. Hiç korkmadan, çekinmeden de bu görüşünü açıklıyor. Hergün otobüste, trende "yapıp yapacakları buydu" "demek ordu da çare değilmiş" gibi sözlerle biten konuşmalar duyuyoruz. Ve bunlar oldukça yaygın.

Bu havayı, psikolojiyi gören yalnız biz değiliz. Kuşkusuz bunları burjuvazi de görüyor ve işte bu nedenle burjuva basını baştaki şarkının makamını değiştirdi. Şimdi artık vurgulanan "ordu sözünün sahibidir, asker sözü, demokrasinin bekçisi, vs" gevelemeleridir. Bunlar halkımızdan, işçi sınıfımızdan ölesiye korkuyorlar. Korkuları da boşuna değildir.

Bu korkaklar korosu hepbir ağızdan halkımıza "zaten biz size birşey vaad etmemiştik ki" diyorlar. Vaadedecek neyiniz var ki sizin zaten? Siz işkenceci, faşist, sömürücü, kan emicilersiniz. Halkımız ve işçi sınıfımız bunu çok iyi biliyor. Ve sizden beklediğimiz birşey de yok!

Ama biz size birşey vaadediyoruz. O da Türkiye'de ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirerek devletinizi, tacınızı, tahtınızı başınıza yıkmak.

Kahrolsun faşist diktatörlük!

Yaşasın ileri demokratik halk devrimi!

İstanbul

Sesler yükseliyor

Seksen hanelik bir köy. Başlıca uğraş çaycılık. On sekiz Haziran.

Çay alım yerinde üretici, eksperin isteğiyle çayını son bir defa gözden geçirdi. Kalın, kart, göze bakan son yaprakları da seçti. Çayın kalitesi artık düzeldi. Eksper tekrar baktı tamam dökün tartalım dedi. Çay eksperin, devletin istediği, alacağı kalitedeydi. Böylece köylünün çayı satın alındı, köylü çayını satmanın rahatlığı içinde.

O gün alınan çay, alım yeri yetkililerince kamyonla fabrikaya gönderildi. Fabrika yetkilileri kalitesi düşük gerekçesiyle çayı almadı, geriye gönderdi. Köylünün çayı dökülecek. Köylü haber aldı. Köylüler alım yeri etrafında toplandılar. Köyün giriş çıkışında silahlı olarak tertibat aldılar. Kadınlar, sopalarla fabrikanın önüne gidelim nasıl almıyorlar çaylarımızı anlıyalım diyorlardı. O sıra kamyon geldi, kamyonu boşalttırmadan geri geldiği yere gönderdiler. Köy muhtarı, köylü adına fabrika müdürüyle uzun süre görüştü ve çay yüklü kamyon fabrikada kaldı.

Daha önce iki kamyon çay dökülmüş, çayın alındı kaydı silinerek ziyanı köylünün sırtına yüklenmişti. Köylünün hoşnutsuzluğunu fabrika müdürüyle söyleşide dile getiren bir üreticiye, fabrika müdürü, istediğimizi sileriz, karşı çıkan olursa güvenlik güçlerini üstlerine yollarız tek dayanağımız budur demişti.

Yirmi üç Haziran. Öğlen haberlerini dinleyen bir gurup çaycının yüzleri değişti, el kol hareketleri arttı, cunta yönetimine küfürler yükselmeye başladı. Bir yandan etrafta gören duyan oldu mu diye korkulu göz gezdirenler oldu. Hoşlarına gitmeyen bir şeyin olduğu belliydi. (Radyo, Gümrük Tekel Bakanlığı'nın ilk sürgü çay alımı uygulamasını çay üreticileri destekledi demiş).

İçlerinden biri şöyle dedi: "Bunlar radyodan yalan söylüyor. Ekmeğimizi aldılar elimizden, şimdi alay ediyorlar". Ötede tek başına oturanlardan birisi. o zaman siz radyoda okunan haberin doğru olmadığını ilgililere telgraflar çekerek protesto edin dedi. Tek oturana yüzlerini çevirdiler. Doğru söylüyor, dediler. Hoşnutsuzluğunu, öfkesini belirten biri bir el hareketinde bulundu. Ayakta duran birisi de adamı meslek lisesine götürüp günlerce işkence ediyorlar dedi.

Çay üreticilerinin hoşnutsuzluğu çeşitli biçimlerde dışa yansıyor. Protestolar kimi yerlerde çaylıkları ateşe vererek, sökerek yapıldı.

Sonuç: Çay üreticileri hoşnutsuz. Yukarıda anlatılanlar sadece bir örnektir. Çay üreticileri, çayın dışında, inşaat sektöründe de hızla kötülemeye başlamışlardır. Çaycılar kendi durumlarını kötüleştiren kararlara, uygulamalara çok duyarlıdır. Heyecanlı, kavgaya hazır yapıya sahiptirler. Toprak dağılımı nüfusa göre az fakat hiç topraksız yok. Yukarıdaki durumu göz önünde tutarak yapılacak çalışma, önemli patlamaları yakınlaştıracaktır.

Rize

Menşeviklerin acınacak hali

Değerli yoldaşlar,
Size önce İzmir'de menşeviklerin son günlerde ne halde olduklarını anlatacağız.

Bir menşevik şunları söylüyor: "Her sene 1 Mayıs'a aylar önceden hazırlanılır, fakat bu sene ortalıkta birşey yok. Nasıl bir politika izleyeceğimizi bilmiyoruz. Ne gazete geliyor, ne de radyoda bu konuda bir yorum var. Var ama hep yuvarlak lâflar. 1 Mayıs kutlanacaktır. Ama nasıl? Radyo arkasından ekliyor. Sorumlularınızı 5 dakikadan fazla bekletmeyin. Bizim sorumlumuz falan yoktur! Fakat ben kendime bir sorumlu buldum: Radyo. Tam saatinde açıyorum, eğer beş dakika geçerse açmıyorum. Ben böyle hallettim."

İzmir'de cezaevlerinde 1 Mayıs günü direnişler yapıldı. Direnişlere bizim yoldaşlarımız ve diğer devrimcilerden de katılanlar oldu. Ve direnişe katılanlar hücrelere kapatıldılar.

Bir fıkra: Bir menşevik, sorumlu menşeviğin birine soruyor, ne yapacağız diye. Sorumlu menşevik, demokratik bir ortam yok, demokratik ortam geldiği zaman yapacağımız iş öylesine çok ki diyor.

Bir de menşeviklerin şu konuda sorunları var. 12 Eylül'den hemen sonra Menşeviklerin Sesi Radyosu 12 Eylül faşist darbesine askersel diktatörlük diyordu. Şimdi ise askersel yönetim diyor. Kadrolar bunun üzerinde de duruyorlar. Ama sorumluları ilgilenmediği için daha bu sorun biraz daha sürecek!

1 Mayıs'la ilgili haberleri radyoda dinleyen bu menşevik şunu diyor: "Radyo sayıyor, şu sosyalist ülke şöyle, bu sosyalist ülkede böyle, şu kapitalist ülkede şöyle şanlı oldu diye övgüler yağdırılıyor. Hepsi sayılıp bittikten sonra Türkiye'de suskunluk. Ama buna da birşey uydururlar. Birkaç yerde maytap patlatıp bomba patlattık derler. Ve bu 1 Mayıs da böyle geçer gider". Alt kadrolar MK'yı böyle alaya alıyorlar.

İzmir

Yer darlığı nedeniyle, bu sayımızda Muhabir Gurupları'na bir sayfa verebildik. Gelecek sayılarımızda bu farkı kapatacağız.